

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 20 MAART 2025

Datum verslag 26 maart 2025
Locatie Stadhuis, raadzaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag april 2025

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, mevrouw V. Dada Anthonij, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijkma, de wethouder E. Oosters, en van de commissie de leden: de heer F. Dekkers (GroenLinks), mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer D.J. van Vliet (D66), de heer A. Daoua (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), de heer A. Kawak (PvdA), mevrouw R. Leevers (PvdA), mevrouw B. Chirino (ChristenUnie), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), de heer L. van Rooij (Student & Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw Ramaker (VVD), de heer S. van Bommel (Partij voor de Dieren), de heer R. Klijn (UtrechtNu!), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), de heer J. van den Broek (CDA), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer S. van Bommel (Partij voor de Dieren), de heer I. Simsek (DENK), de heer R. Maas (VOLT), de heer B. van Steeg (CDA), de heer R. Snijder (Student & Starter), de heer R. Diever (Stadsbelang Utrecht), en van de griffie de commissiesecretaris en de commissiegriffier mevrouw W. Kok.

Middagvergadering

De voorzitter, mevrouw V. Dada Anthonij en mevrouw L. Bode, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijkma, de wethouder E. Oosters, wethouder S. Schilderman, wethouder R. Streefland en van de commissie de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer F. Claasen (GroenLinks), de heer D.J. van Vliet (D66), de heer A. Daoua (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), de heer A. Kawak (PvdA), mevrouw R. Leevers (PvdA), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw B. Chirino (ChristenUnie) mevrouw H. Assen (PvdA), de heer L. van Rooij (Student & Starter), de heer F. Cicero (Student & Starter), mevrouw E. Usmany (Student & Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw M. Ramaker (VVD) de heer S. van Bommel (Partij voor de Dieren), de heer R. Klijn (UtrechtNu!), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), de heer J. van den Broek (CDA), mevrouw G. Barelds (CDA), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer S. van Bommel (Partij voor de Dieren), de heer I. Simsek (DENK), de heer R. Maas (VOLT), de heer Semenzato (UtrechtNu!), de heer R. Snijder (Student & Starter), mevrouw M. L. Beekmans (BIJ1)) en van de griffie de commissiesecretaris en de commissiegriffier mevrouw W. Kok.

Verslag openbare vergadering commissie VBF d.d. 20 maart 2025

40	Aanwezigen:.....	1 -
	1. Opening en mededelingen.....	2 -
	1a. Heropening en mededelingen.....	2 -
	2. Vaststellen agenda van 16 januari 2025.....	2 -
	3. Vaststellen van ingekomen agenderingen.....	3 -
	4. Verslagen.....	6 -
	5. Toezeggingen/Moties.....	6 -
	6. Ingekomen stukken.....	7 -
	7. Verslag Adviescommissie Controle en Financiën.....	7 -
	10 Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling.....	7 -

50	8	Stand van zaken digitale gezondheid gemeente Utrecht	- 39 -
	11	Raadsvoorstel Aanpassing Regeling Risicovolle Projecten.....	- 39 -
	9	Controlerende mechanismen VTH.....	- 41 -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Dada Anthony, opent de vergadering om 11.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Zij heet de nieuwe leden Raphaël Klijn van UtrechtNu! en Aziz Kawak van de PvdA van harte welkom in deze commissie.

Mededelingen vanuit de commissie

60 Geen.

Mededelingen van het college

Geen.

1a. Heropening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Dada Anthonij, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet alle aanwezigen welkom.

De voorzitter, mevrouw Bode, heropent de vergadering omstreeks 15.30 uur.

70 2. Vaststellen agenda van 20 maart 2025

De heer Paalman heeft zich afgemeld vanwege familieomstandigheden. Hij vraagt het debat dat hij geagendeerd heeft met D66 over digitale gezondheid van de agenda te halen en door te schuiven naar de volgende commissievergadering.

De voorzitter deelt mee dat dit debat dan ook weer voor 15 minuten worden geagendeerd. Voor vandaag betekent dat dat de vergadering tot 16.15 uur is gepland. De 15 minuten in dit debat zal niet van de spreektijd worden afgehaald.

De heer Snijder (Student & Starter) deelt mee het debat breder te willen trekken in overleg met de heer Ait Daoua. Hij zal hierover overleg voeren met de heer Paalman.

De voorzitter legt de vraag voor of de commissie hiermee kan instemmen.

80 **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat deze agendering al behoorlijk lang op de plank ligt. Die is al een paar keer doorgeschoven. Zij vindt het ongemakkelijk om dit te beslissen terwijl de indiener van de eerste agendering niet aanwezig is. Zij vindt het dan fijn om een tekst te zien ten behoeve van het bredere debat voordat zij hiermee akkoord gaat.

De voorzitter concludeert dat hierover overeenstemming is.

De griffie heeft de commissie ervan deelgenoot gemaakt dat ze niet op de hoogte was van een afspraak van wethouder Streefland. Die afspraak heeft gevolgen voor de commissie-agenda. De wethouder is vanochtend bij de VNG en is daardoor niet aanwezig. Bij de agendering wordt doorgaans rekening gehouden met de VNG-afspraken. In dit geval was de griffie niet op de hoogte. De griffie heeft de commissie vorige week voorgesteld de agendapunten van vanochtend naar de middag te zetten en te beginnen met de punten die voor vanmiddag op de agenda staan. De agenda ziet er dan als volgt uit: begonnen wordt met de evaluatie van een Burgerberaad/jaarwisseling en terugblik op de jaarwisseling.

90 **Mevrouw Ramaker** (VVD) deelt mee dat de VVD moeite heeft met deze switch in de agendering. Zij was hierover niet eerder geïnformeerd. Haar fractie had gedacht te beginnen met VTH mechanismen.

De heer Simsek (DENK) vraagt het VTH debat niet eerder te laten beginnen dan 14.30 uur. Hij heeft een tussen-de-middag-afspraak.

100 **De voorzitter** kan aan dit verlangen niet tegemoet komen. De vergadering is door-
gaand.

De heer Van den Broek (CDA) was op de hoogte van deze agendawijziging. Zijn
woordvoerder op het VTH-dossier is pas na de lunchpauze aanwezig.

De voorzitter deelt mee dat de switch bekend is gemaakt. Zij vraagt of de VVD
hiermee toch kan instemmen.

Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee dat zij terugkrijgt dat de woordvoerder echt niet
in de gelegenheid is. Zij benadrukt dat het onderwerp Vuurwerk en Burgerberaad
voor de VVD heel belangrijk zijn.

110 **De heer Snijder** (Student & Starter) merkt op moeite te hebben met deze gang van
zaken. De switch is zijns inziens duidelijk en ruim van tevoren gecommuniceerd; hij
begrijpt dat dit heel vervelend is voor de VVD.

De voorzitter bevestigt dat dit gecommuniceerd is.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt en krijgt schorsing.

Hervatting van de vergadering

Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee dat de woordvoerder onderweg is.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) stelt voor in afwachting van de
woordvoerder een begin te maken met het debat.

De voorzitter brengt onder de aandacht dat het procedurele deel eerst nog
afgehandeld moet worden. Zij verwacht dat het daarmee goed gaat komen.

120 **Mevrouw Ramaker** (VVD) kan zich daarin vinden.

De voorzitter neemt de gewijzigde agenda door; na evaluatie Burgerberaad zal het
punt raadsvoorstel rekening risicovolle projecten volgen, digitale gezondheid is van
de agenda afgevoerd, afgesloten wordt met controlerende mechanismen. Zij consta-
teert dat de commissie hiermee instemt.

De voorzitter deelt mee dat de commissiegriffier Jelmer Lok vader is geworden; de
commissie neemt deze mededeling bij acclamatie in ontvangst.

De voorzitter attendeert de commissie op de lange termijn agenda. Hierin staan
raadsvoorstellen die de commissie in de komende tijd vanuit het college kan
verwachten.

130 **3. Vaststellen van ingekomen agenderingen**

De stukken inclusief de behandelvoorstellen zijn aan de commissie toegezonden.

3.1 Technische sessie Proces hervormingsbezuinigen

De voorzitter kondigt aan dat de raad eind maart een brief ontvangt over het proces
van de hervormingsbezuinigen. Het college biedt hierover een technische sessie
aan. Dit aanbod volgt op een eerdere toezegging van het college. De voorzitter legt
de vraag voor aan de commissie of zij kan instemmen met het aanbod voor een
technische bijeenkomst op donderdag 17 april van 18.00 uur tot 19.00 uur.

De voorzitter verneemt van de commissie dat zij hiermee akkoord gaat.

140 **3.2 Technische sessie Ziekteverzuim**

Op 17 april is er een commissiedebat over het ziekteverzuim. Het college biedt
voorafgaand een technische sessie aan over het hoge ziekteverzuim en de aanpak
om dat verzuim te verlagen. **De voorzitter** vraagt de commissie of zij hieraan
behoefte heeft.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) bevestigt hieraan behoefte te hebben. Zij overwoog
hierover een Raadsinformatiebijeenkomst te organiseren. Zij legt de vraag voor of de
commissieleden vooraf vragen en/of een verzoek kunnen indienen.

De voorzitter verneemt van het college dat dit mogelijk is.

150 Zij deelt mee dat wanneer blijkt dat er nog ruimte is op de Raadsinformatiebijeenkomst van 8 april de technische sessie is in te plannen van 20.45 uur – 21.45 uur. Zij verneemt dat de commissie daarmee instemt.

3.3 Technische sessie Weerbaarheid en veerkracht Utrecht

De fracties van VOLT, VVD en het CDA stelden schriftelijke vragen over de weerbaarheid en de veerkracht van de Utrechtse samenleving. Zij vragen of het college de raad hierover nader kan informeren. Het college biedt de raad daarom hierover een technische sessie aan samen met de Veiligheidsregio Utrecht. **De voorzitter** legt de vraag voor aan de commissie of zij behoefte heeft aan deze technische

160 bijeenkomst en verneemt instemming van de commissie.

Wanneer er plek is op de Raadsinformatiebijeenkomst van 8 april is het mogelijk de technische sessie in te plannen van 19.30 uur – 20.30 uur. **De voorzitter** verneemt instemming van de commissie.

3.4 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven en het Jaarverslag 2024 van de Rekenkamer Utrecht

Commissiedebat over opkomstbevordering gemeenteraadsverkiezingen. De fracties van DENK, PvdA, en D66 willen hierover een debat.

170 **De heer Simşek** (DENK) licht toe gisteravond laat nog een nieuw agenderingsformulier te hebben opgestuurd. Daarop staan meerdere partijen genoemd: Naast DENK de PvdA, D66, Student & Starter, EenUtrecht, GroenLinks en het CDA.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt de fractie van de VVD hieraan toe te voegen.

De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt zijn fractie toe te voegen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) deelt mee dat in de adviescommissie Participatie hierover ook een gesprek gevoerd wordt over een onderwerp dat hieraan raakt. Hij gaat na of het nuttig is dat hierin mee te nemen.

De heer Simşek (DENK) wil dit graag voor de Voorjaarsnota behandeld hebben vanwege eventuele financiële middelen die nodig kunnen zijn om bepaalde maatregelen te nemen.

180 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) concludeert dat dit onderwerp dan ongewijzigd door moet.

De voorzitter nodigt de heer Simşek uit zijn agendering toe te lichten.

De heer Simşek (DENK) licht toe dat de agenderende fracties in gesprek willen met het college over de instrumenten die de gemeente kan inzetten om de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen te vergroten. Hoe kan geleerd worden van eerdere verkiezingen? Wat is te leren van bijvoorbeeld een technische sessie over opkomstbevordering die op 4 februari is gehouden. Hoe zijn groepen mensen die nu niet komen opdagen adequaat te informeren over de gemeenteraadsverkiezingen? Hij heeft

190 geen aanvullende agenderingstekst ontvangen. Hij ging er daarom vanuit dat de commissie akkoord is met de agenderingstekst.

De heer Maas (VOLT) sluit zich aan bij de agenderende partijen.

De voorzitter legt de vraag voor hoeveel tijd zij uit moet trekken voor dit debat.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) denkt dat 90 minuten voldoende is omdat zij verwacht dat veel partijen het met elkaar eens zijn.

De voorzitter stelt vast dat de commissie daarmee instemt. Dit agendapunt komt op de agenda van 17 april voor 90 minuten.

Het advies van de referendumcommissie om de verordening aan te passen

De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt twee agenderingen voor.

200 Naar aanleiding van de technische sessie van vandaag agendeert hij het advies van de referendumcommissie om de verordening aan te passen. Hij legt de vraag voor hoe de raad de adviezen beoordeelt en of die volledig of deels te verwerken zijn in een aangepaste verordening.

De heer Dekkers (GroenLinks) vult de agendering aan. Het idee is de commissie te gebruiken voor het onderling debat van de raad- en commissieleden over de wijzigingen die de commissie wel of niet wil; op basis daarvan zal gekeken moeten worden naar wie precies verzocht worden om een raadsvoorstel in te dienen. Dat zou de griffie samen met de adviescommissie Participatie kunnen zijn; dat is te bespreken. Hij doet de suggestie dat het handig zou kunnen zijn het college te vragen om voor de commissievergadering een reflectie te geven op het advies. Zijn fractie wil graag mee agenderen.

210

De voorzitter inventariseert de partijen die mee agenderen: EenUtrecht, Partij voor de Dieren, D66, Student & Starter, VOLT, UtrechtNu!, en de PvdA.

De heer Dekkers (GroenLinks) deelt mee dat hierachter geen hele grote tijdsdruk zit. Wat hem betreft is het geen bezwaar om niet de eerstvolgende maar de daaropvolgende commissievergadering te kiezen voor de agendering.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt voor 90 minuten uit te trekken voor de bespreking. **De voorzitter** verneemt dat de commissie hiermee kan instemmen.

220 *Het thema weerbaarheid*

De heer Maas (VOLT) wil graag het thema Weerbaarheid agenderen naar aanleiding van de beantwoording van de vragen en de technische sessie die daarover nog zal komen. **De voorzitter** verneemt desgevraagd dat het CDA en de VVD deze agendering ondersteunen.

De heer Maas (VOLT) verwacht minimaal 60 minuten nodig te hebben voor de bespreking. Hij verwacht dat de burgemeester bij de technische sessie toelichting zal geven die tot nadere discussie zal leiden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vraagt toelichting op het thema.

230 **De heer Maas** (VOLT) stelde samen met het CDA en de VVD vragen over veiligheid, vooral in relatie tot de veranderende omstandigheden in de wereld. Dat is samengevat onder de term van de VRU “weerbaarheid”. Hij stelde hierover vragen naar het beleid van de gemeente, hoe hierin te acteren, wat de gevolgen hiervan zijn?, et cetera.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) doet graag mee met de agendering.

De voorzitter recapituleert: VOLT, de ChristenUnie, DENK, VVD, PvdA, Student & Starter, D66, EenUtrecht. en GroenLinks.

Zij verneemt van de heer Maas het voorstel 120 minuten uit te trekken voor de behandeling.

240 **Mevrouw Chirino** (ChristenUnie) vindt dit corresponderen met het aantal partijen; wat haar betreft hoeft de tijdsbesteding niet te verdubbelen. **De voorzitter** stelt voor 90 minuten uit te trekken en zij verneemt dat de commissie daarmee kan instemmen.

Beantwoording van de schriftelijke vragen van DENK over het Turks koffiehuis in Transwijk

De heer Dijkstra (EenUtrecht) brengt zijn voorstel voor deze agendering onder de aandacht. Het schadevraagstuk is nog onder de rechter. Dat kan nog vele jaren duren. Hij wil daarop niet wachten en stelt daarom deze agendering voor. Hij

refereert aan de vragen die hij hierbij heeft gesteld en attendeert de commissie op de app. In ieder geval agenderen Utrecht Solidair, DENK en UtrechtNu! mee met EenUtrecht. Mogelijk willen andere partijen ook nog aansluiten. Hij stelt voor drie kwartier uit te trekken voor de behandeling wanneer het aantal partijen bij vier blijft. Ordevoorstel

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat zij het prettig vindt wanneer de agendering in het desbetreffende formulier wordt gedeeld. Dan kan zij ook beter beoordelen of zij wil meedoen met de agendering en voor hoeveel tijd.

De voorzitter vindt dat een goed voorstel om verdere misverstanden te voorkomen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt dat prima. Wat gedeeld is zal ook in het formulier terecht komen; de vragen zijn duidelijk uitgeschreven. Hij zal proberen dit zo snel mogelijk op het formulier te verwoorden.

De voorzitter vraagt of de agendering in de commissie is vast te stellen en voortaan te delen via het formulier en per e-mail.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt voor hiervan geen wetten maken. Het gaat ook wel eens andersom; dat het formulier ingevuld wordt nadat ook andere fracties zich hebben aangesloten.

Voorzetting van het debat

De voorzitter brengt in herinnering dat de afspraak is gemaakt dat de raadsleden elkaar informeren voor woensdag voor 18.00 uur. Dat kan via de app. Zij denkt dat het een goed voorstel is om zo snel mogelijk daarna via het daarvoor bestemde formulier ook per e-mail te verspreiden om toekomstige verwarring te voorkomen.

Zij brengt in herinnering dat het voorstel is 45 minuten uit te trekken voor behandeling; zij neemt ervan kennis dat de commissie daarmee akkoord gaat.

Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee ter aanvulling op het onderwerp ziekteverzuim in april, de beantwoording van de schriftelijke vragen toe te voegen over de veegdienst, zoals is afgesproken in de voorgaande commissievergadering.

4. Verslagen

Ter vaststelling:

Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën d.d. 13 februari 2025.

De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen; desgevraagd verneemt zij dat de raadsleden hierover geen opmerkingen indienen. Het verslag is daarmee vastgesteld.

5 Toezeggingen/Moties

Ter vaststelling:

De voorzitter attendeert de commissie op deze lijsten met stand van zaken, dan wel de wijze van afdoening.

De heer Snijder (Student & Starter) is benieuwd naar de opvolging naar aanleiding van motie 77 (Control Utrecht). Hij vraagt de reactie van het college.

De voorzitter verneemt dat dit uitgezocht zal worden. Het college zal op een later moment antwoorden.

De heer Snijder (Student & Starter) vraagt op welke manier de afdoening heeft plaatsgevonden. Hij vraagt of daarvoor alsnog een aanvullende raadsbrief naar de raad gestuurd kan worden. Dit valt binnen Personeel en Organisatie.

De voorzitter deelt mee dat dit genoteerd is. De vragen kunnen beantwoord worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) sluit zich aan bij de vraag van Student & Starter. Zij merkt op dat zij nog zes moties heeft gezien waarbij geen stand van zaken stond maar waarbij de datum wel was verstreken. Zij vraagt of daarbij de stand van zaken is te geven. Zij bedankt het college voor de afdoening.

300 Zij mist ook een aantal bij de toezeggingen; zij dankt het college voor de updates. Zij vraagt of het college voor de volgende vergadering kan kijken naar de toezeggingen die ontbreken. De voorzitter zegt dit toe.

6. Ingekomen stukken

Geen.

7 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën

Ter kennisname

De commissie neemt dit verslag ter kennisgeving aan. De commissie kan zo nodig opmerkingen doorgeven aan de griffie.

310

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten en heropent die voor de voortzetting ervan.

Punt van orde

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt de mail over de agenderingen in het vervolg niet alleen te sturen aan de woordvoerders ook aan de fractiebureaus en fracties. Zij verzoekt dat volgende keer wel te doen.

De voorzitter neemt daarvan nota.

320 **De heer Simsek** (DENK) doet de suggestie de mail in het vervolg naar beide adressen te sturen.

De voorzitter concludeert dat dit wordt gedragen door de commissie. Zij vraagt de commissie scherp te zijn op de communicatie zowel in de App-groep als via de mail.

De ter vergadering gewijzigde agenda

10 Raadsbrief Evaluatie Burgerberaad jaarwisseling

Wethouder: Oosters, Beleidsterrein: Participatie, Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid.

330 Geagendeerd door: Dirk Jan van Vliet (D66), mede ingediend door Gert Dijkstra (EenUtrecht), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren), Bert van Steeg (CDA), Rick van der Zweth (PvdA), Ruben Snijder (Student en Starter), David Bosch (UtrechtNu!), Ruud Maas (Volt) en Derk van Bergen (ChristenUnie), Tess Meerding (VVD) en Victor Paalman, (Horizon).

De agenderende partijen willen graag met elkaar en het college in debat over de conclusies die het college trekt over het afgelopen Burgerberaad én welke conclusies de agenderende partijen zelf trekken. Daarnaast ook over de uitvoering van het afgelopen Burgerberaad en hoe de verschillende partijen daar naar kijken. En tot slot over een eventueel toekomstig Burgerberaad en welke ideeën partijen daarbij hebben.

Daarnaast heeft de commissie aangegeven dit onderwerp in samenhang te willen bespreken met de Raadsbrief Terugblik Jaarwisseling 2024-2025.

340 **De voorzitter** leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven) en zij deelt mee dat het debat in één termijn zal plaatsvinden.

De commissie

De heer Van Vliet (D66) kan zich vinden in de verbeterlagen die het college voorstelt voor een volgend Burgerberaad. Hij is er dan benieuwd naar hoe het college aankijkt tegen bekostiging van een volgend beraad. Hij doet de suggestie dat het wellicht logisch is om af te spreken dat bekostiging zoveel mogelijk gaat vanuit het

domein waarover het Burgerberaad gaat, of kan het wellicht beter op een andere manier gefinancierd worden? Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt hoe belangrijk het is voor D66 dat een volgend Burgerberaad snel komt. Hoe scherp wil D66 zich daarover uitspreken?

350 **De heer Van Vliet** (D66) zet uiteen dat uiteindelijk een integrale afweging gemaakt moet worden. Dit is voor D66 een belangrijk onderwerp. Een volgend Burgerberaad moet wat hem betreft onderwerp zijn van verkiezingen. Wat hem betreft gaat het bestuur door met het burgerberaden ook in de komende jaren. Hij verwacht niet te zullen gaan starten met het Burgerberaad in deze periode.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat wanneer in 2025 geld gereserveerd wordt, met iets te starten is in 2026. Hij stelt zich op het standpunt dat de raad zich daarvoor nu hard moet maken. Hij vraagt of D66 bereid is met zijn fractie te voorkomen dat de energie rond het Burgerberaad wegstroomt. Hij pleit ervoor vast te houden aan een goed eerste resultaat. Hij vraagt hoe hard het is voor D66 om dit

360 jaar geld te reserveren voor volgend jaar.

De heer Van Vliet (D66) is bereid om met EenUtrecht daar naar op zoek te gaan. Hij wil wel de integrale afweging maken. De financiering van de uitvoering van het meest recente Burgerberaad, heeft voor zijn fractie meer prioriteit. Dit moet wat hem betreft besproken worden bij de Voorjaarsnota.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt de reactie van de heer Van Vliet nog een beetje vaag. Hij had gehoopt dat hij zich meer eisend zou opstellen.

De heer Van Vliet (D66) vindt 2026 als harde eis voor een volgend Burgerberaad niet de oplossing voor alles. Hij vindt meer burgerberaden een goede toevoeging op de representatieve democratie. Wat hem betreft hoeft het volgend Burgerberaad niet

370 per se in 2026 plaats te vinden. Er komen ook nog jaartallen na 2026.

Hij vervolgt zijn betoog. Vanuit de stukken van het college komen twee onderwerpen naar voren voor een volgend Burgerberaad: Duurzaamheid en het Sociaal Domein. Hij zou ze het liefst beide doen; zijn voorkeur gaat uit naar Duurzaamheid wanneer dan toch gekozen moet worden. Zijn keuze wordt mede ingegeven doordat dit thema vanuit de bewoners is gekomen. Dit stond ook in de originele motie die opriep tot een Burgerberaad: het onderwerp vanuit de bewoners zelf te laten komen. De vraagstelling is wel vaag: iets met duurzaamheid. Hij is benieuwd naar de mogelijkheden die de wethouder ziet om in gesprek met bewoners en daarop een duidelijker vraagstelling te formuleren. Misschien moet allereerst gefocust worden op een duidelijker

380 vraagstelling, voordat nagedacht wordt over verdere financiering.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat in het advies van het college het ruimtelijke domein behoorlijk uitgesloten wordt. Hij vraagt wat de heer van Vliet daarvan vindt.

De heer Van Vliet (D66) vindt 2026 het ruimtelijke domein een mooie optie. Het Burgerberaad is onder meer een oplossing voor het laten horen van de ongehoorde stem. Wat hem betreft kan daarmee allereerst aan de slag gegaan worden.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat het bewonerspanel aangaf ook te willen spreken over ruimtelijke onderwerpen. Hij vraagt of dat de mening van D66 verandert.

390 **De heer Van Vliet** (D66) herhaalt zijn standpunt. Bij een volgend Burgerberaad gaat zijn voorkeur uit naar het uitvoeren van de originele motie die zegt dat een volgend Burgerberaad vooral ingevuld moet zijn door bewoners; wanneer het Ruimtelijk wordt in plaats van Duurzaamheid vindt hij dat prima.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) concludeert dat D66 het eens is met zijn fractie dat in de brief van het college ten onrechte de ruimtelijke onderwerpen worden uitgesloten; hij is blij met deze constatering.

De heer Van Vliet (D66) sluit zich daarbij aan. Als het gaat om de jaarwisseling vindt hij het verschrikkelijk om weer een stijging in het aantal incidenten te constateren. Hij deelt de zorg hierover met het college. Hij steunt het college in zijn gesprekken met

400 **Mevrouw Meering** (VVD) vraagt hoe D66 het gegeven beoordeelt dat 0 boetes zijn uitgedeeld voor het lokale afsteekverbod.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat het uitdelen van boetes niet het doel was van het afsteekverbod. Het doel was minder vuurwerk. Er is rekening mee gehouden dat op korte termijn er nog geen minder vuurwerk zal worden afgestoken. Dit is iets van lange adem. Daarin moet geïnvesteerd blijven worden.

Mevrouw Meering (VVD) bevestigt dat niet minder vuurwerk is afgestoken. Zij hoort de heer Van Vliet spreken over een langere termijn. Zij vraagt of de heer Van Vliet met de VVD deelt dat er geen resultaat te zien is van het lokale afsteekverbod

410 **De heer Van Vliet** (D66) bevestigt dat het doel *minder vuurwerk afsteken* niet is gehaald; het gaat wat hem betreft over het totaalpakket dat uit het Burgerberaad is gekomen. Dan gaat het ook over het Buurtje initiatief.

Hij vond Buurtje een mooi voorstel vanuit het Burgerberaad. Hij concludeert met het college dat dit zeker een succes was voor de eerste keer. Een kleine 4000 bewoners heeft meegedaan; hij vindt dat een mooi getal om mee te beginnen in de zoektocht naar nieuwe manieren om Oud & Nieuw te vieren.

Met betrekking tot financiering van Buurtje voor de komende jaarwisseling vindt zijn fractie dit een succes en zou hij graag zien dat dit doorgang vindt.

420 Destijds heeft hij een amendement gesteund van de Partij voor de Dieren om de financiële middelen veilig te stellen voor de uitvoering van het Burgerberaad. Die middelen zijn voor de komende jaarwisseling nog niet veilig gesteld. Hij begrijpt dat gezien de financiële situatie.

Wat hem betreft moet doorgegaan worden met de uitvoering van het Burgerberaad. Hij roept het college op om bij de Voorjaarsnota geld vrij te maken voor voorstellen uit het Burgerberaad bij de komende jaarwisseling. Wanneer dat een succes is, lijkt het hem opportuun om als raad in gesprek te gaan over de structurele borging.

Mevrouw Leever (PvdA) hoort dat er geld vrijgemaakt moet worden voor structurele financiering van de activiteiten rondom de jaarwisseling. Zij vraagt hoe dat te financieren. Waarvan gaat dit ten koste?

430 **De heer Van Vliet** (D66) vindt dat de integrale afweging bij de Voorjaarsnota gemaakt moet worden. Hij stelt voor na te gaan wat mogelijk is. Hij vraagt daarom het college dit uit te werken bij de Voorjaarsnota; de afspraak is ook dit te continueren bij succes. Hij vraagt het college hoe dit past binnen het totaalpakket.

Mevrouw Leever (PvdA) neemt aan dat het voor D66 onderwerpen zijn waarvan het niet mag afhangen. Zij vraagt wat toelaatbaar is voor D66.

De heer Van Vliet (D66) benadrukt niet nu al dingen te noemen in dit kader; daarmee schieten de raadsleden elkaar in de voet. Hij benadrukt dit te plaatsen bij de integrale afweging om vervolgens daarover te discussiëren.

440 Met betrekking tot de aanvraagprocedure van Buurtje constateert hij dat er te weinig tijd en ruimte was voor de ambtelijke organisatie om alle aanvragen goed te behandelen. Hij geeft een voorbeeld waarbij uiteindelijk geen vergunning werd verleend. Hij

kreeg sterk de indruk dat dit verhaal voortkwam uit het moeten verwerken van alle aanvragen in korte tijd. Hij vraagt het college of dit gevoel klopt. Indien het klopt vraagt hij of het de oplossing is om voor de zomer aanvragen open te stellen voor Buurtje zo dat er voldoende tijd is om aanvragen te doen en voor de ambtelijke organisatie om ze te verwerken. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college.

Mevrouw Meerding (VVD) hoorde de heer Van Vliet veel zeggen over het Burgerberaad. Er is nog een ander thema: de jaarwisseling zelf met grote incidenten. Zij vraagt of D66 daarover nog iets te zeggen heeft in dit debat.

De heer Van Vliet (D66) brengt onder de aandacht dat hij daarover al iets gezegd heeft. Hij herhaalt zijn inbreng. Een groot deel van de incidenten hangt samen met vuurwerk. Daarom gelooft zijn fractie in een Europees verbod op vuurwerk.

Mevrouw Meerding (VVD) attendeert erop dat ook het aantal autobranden verdubbeld is. Die worden meestal niet aangestoken met vuurwerk. Zij vraagt of de heer Van Vliet zich daarover ook zorgen maakt.

De heer Van Vliet (D66) bevestigt zich daarover ook zorgen te maken.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) complimenteert de schrijvers van de raadsbrief. De brief ziet er goed uit. Hij vindt dit inhoudelijk ook een succes. Tradities kosten 10 à 20 jaar. Hij neemt als voorbeeld Sint-Maarten. Dat begon heel klein en is na tien jaar echt een traditie in de stad aan het worden. Dat gaat wat hem betreft hiermee ook gebeuren. Hij is van mening dat het bestuur van de stad het effect van dit zijns inziens mooie initiatief niet te snel moet beoordelen.

Ook heeft hij gezien wat het eigenaarschap doet met Utrechters en wat het betekent in de samenwerkingsrelatie met de gemeente. Hij vindt dat daarvan te leren is voor andere vormen van samenwerking. Dit levert wat hem betreft veel op.

Wat hem betreft moet het bestuur nu echt door om de energie vast te houden. Dat is ook het advies van de werkgroep Burgerberaad; punt 5 in zijn advies. Ervaring en kennis is opgebouwd. Zijn intentie is dit een structureel onderdeel te maken van de Utrechtse democratie. Daarvoor moet zijns inziens minimaal eens in de twee jaar een Burgerberaad gehouden worden. Wat hem betreft moet daarom in 2026 weer een Burgerberaad gehouden worden.

Een half miljoen lijkt veel geld. Hij legt de vraag voor hoeveel geld een stedenbouw visie vraagt wanneer de raad daarom vraagt. Of een Woonvisie. De Omgevingsvisie Overvecht kostte 1,2 miljoen; en dat terwijl die visie veel onmin opleverde en weinig nut. Hij vraagt het college de gevraagde half miljoen op te nemen in de Voorjaarsnota en te laten zien wat dat betekent.

De heer Van Vliet (D66) vindt dit een warm en mooi pleidooi voor Burgerberaad. Zijn fractie is ook op zoek naar de financiële speelruimte. Hij noemt de participatie processen in het ruimtelijke domein; misschien is een dergelijk proces te vervangen door een Burgerberaad waardoor het ook gemakkelijker te organiseren is als het gaat om de kosten.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) bepleit hier breder naar te kijken; hij is ervan overtuigd dat dan altijd geld gevonden wordt. Het Burgerberaad kan veel beleidsnota's vervangen. Dit levert geld op en is goed voor de democratie.

De heer Van Vliet (D66) beschouwt dit als een bevestigend antwoord op zijn vraag. Sommige gebieden zijn te vervangen; op de korte termijn is dat handig. Op de korte termijn moet een sluitende begroting gemaakt worden. Hij is benieuwd hoe dit straks bestuurlijk is te organiseren.

De heer Klijn (UtrechtNu!) Is ook een voorstander van burgerberaden. Hij vraagt de heer Dijkstra of hij van mening is dat voldoende en grondig geëvalueerd is door het college. Hij refereert aan de punten in de raadsbrief en ook aan de punten van de onafhankelijk onderzoeker.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) bevestigt dat hij dit uitmuntend vindt; wat hem betreft moet dit vaker zo gedaan worden.

Hij vervolgt zijn betoog. Hij attendeert de commissie en het college op de laatste pagina van de raadsbrief; dat de onderwerpen in het ruimtelijke domein worden afgestudeerd. Uiteraard zijn in het ruimtelijk domein besluiten genomen; dat geldt ook voor het sociaal domein en voor alle andere onderwerpen. Er ligt zoveel nog open. Het ruimtelijke domein houdt Utrechters enorm bezig. Hij krijgt graag de toezegging van het college om op die passage in de raadsbrief te reflecteren. Het liefste hoort hij dat het college spijt heeft van die frase en dat het college bij nader inzien dit niet had moeten opschrijven. En dat het college dit vandaag nog zal corrigeren. Hij hoopt op veel steun in de raad. Wanneer hij geen toezegging krijgt hierop, zal hij een motie indienen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt mee enkele puntjes te hebben over de techniek en de opzet van het Burgerberaad, over de inhoud van het Burgerberaad en zij heeft inbreng op de jaarwisseling.

Zij vindt het heel goed dat een Burgerberaad is gehouden. Dat de gemeente Utrecht nu ervaring hiermee heeft. Zij denkt dat de representatie van de stad en de betrokkenheid van de aanwezigen groot was. Zij bevestigt dat er mensen afgehaakt zijn; dat gebeurt in elk proces. Zij noemt in dit verband de niet zo hoge vergoeding. Zij vindt het fijn te weten dat de vergoeding voor een volgende keer omhoog gaat en dat het college met de belastingdienst gaat kijken wat en hoe dat mogelijk is. Zij verneemt graag het resultaat van die gesprekken.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) had een ander beeld uit die evaluatie. Zijn beeld is dat er nauwelijks mensen afgehaakt zijn.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) herhaalt dat een aantal mensen gestopt is. Dat lijkt haar logisch. Dat is voor haar geen reden om te stoppen met het Burgerberaad.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vond het juist mooi om te vernemen dat weinig mensen waren afgehaakt. Zij vond het mooi dat iedereen fanatiek bleef meedoen. Hij zou die boodschap graag willen herhalen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) bevestigt dat enthousiasme ook heel mooi te vinden. Zij wil graag dat er een eerlijke vergoeding tegenover staat.

Het spijt haar dat na het eerste beraad tot nu toe geen nieuw beraad is aangekondigd; voor het beraamde geld komen wel nieuwe inzichten uit de samenleving die het stadsbestuur helpen om besluiten te nemen. Andere participatietrajecten kosten ook geld. Zij vraagt of de wethouder het met haar een interessant idee vindt om ook voor sommige standaard participatietrajecten een vorm van Burgerberaad te houden. Zij vraagt wat de wethouder vindt van de opmerking van de werkgroep Burgerberaad dat bij het beraad de kosten van de ambtenaren zijn meegenomen, maar bij andere participatietrajecten niet.

De heer Van den Broek (CDA) vindt Burgerberaad als vervanging van een regulier participatietraject op zich een sympathiek voorstel. Hij overweegt dat in de evaluatie staat dat voor een volgend Burgerberaad minimaal anderhalf jaar de tijd moet worden genomen, dat vindt hij echt heel lang. Hoe gaat het bestuur ervoor zorgen dat de

540 reguliere besluitvorming niet ontzettend veel vertraging gaat krijgen door een Burgerberaad?

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt dat, dat het best veel tijd kost om een Burgerberaad goed op te zetten. Zij denkt ook niet dat dit voor ieder participatieproces passend zou zijn. Zij is benieuwd of het college met haar wil meedenken over hoe dit wel kan passen en hoe het in de kosten kan schelen. Misschien is het voor sommige trajecten wel haalbaar.

Mevrouw Meerding (VVD) hoorde mevrouw De Vries zeggen dat een Burgerberaad tot nieuwe inzichten leidt. Zij vraagt of de Partij voor de Dieren van mening is dat dit onderwerp goed gekozen is. Haar perceptie is dat dit niet tot nieuwe inzichten heeft geleid. Volgens haar was het stadsbestuur al op de hoogte hiervan.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) is het daarmee eens. Dit was volgens haar partij niet het meest geschikte onderwerp. De uitkomst was al voorzien.

De heer Klijn (UtrechtNu!) hoorde mevrouw De Vries iets zeggen over de goede representativiteit van de deelnemers. Hij vindt dat dit het geval is op een groot aantal punten. Maar op één aspect niet. Dat is of mensen vuurwerkliefhebber zijn of niet. 5% van de deelnemers was vuurwerkliefhebber, terwijl landelijk dat rond de 40% is. Hij vraagt hoe mevrouw De Vries dat ziet.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) zag dat de representatie vanuit Utrecht goed was; dat komt ook voort uit de evaluatie. Zij heeft er geen inzicht in dat dit in het hele land anders zou zijn geweest wanneer een Burgerberaad zou zijn gehouden over heel Nederland.

De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt een nadere specificatie van wat mevrouw De Vries bedoelt met “goed”.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) licht toe *een goede representatie van de deelnemers binnen het Burgerberaad*; [de selectie] is volgens haar op een eerlijke manier gebeurd.

De heer Klijn (UtrechtNu!) noemt een aantal aspecten zoals leeftijd, wijk, verhouding – hij vraagt hoe mevrouw De Vries het deel vuurwerkliefhebbers daarmee kan rijmen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) houdt het voor mogelijk dat haar partij een ander idee heeft bij wat een Burgerberaad inhoudt, namelijk dat de groep mensen bijeenkomt, willekeurig gekozen om de inhoud van een onderwerp te bestuderen en dat gaat afwegen. Wat haar betreft zou het niet aangaan om de mening van de deelnemers voorafgaande aan de selectie te peilen; zij zegt dit indien zij de inbreng van de heer Klijn goed begrijpt.

Zij herhaalt dat wat haar betreft het Burgerberaad niet over de jaarwisseling had moeten gaan. Uit alle hoeken in de samenleving was er een stevige voorkeur voor een vuurwerkverbod. Kennelijk was het nodig om een doorbraak te forceren op dit onderwerp. Het Burgerberaad heeft bij alle partijen geholpen om de mening bij te stellen of te bestendigen over een vuurwerkverbod. Haar partij beschouwt dat als winst. Zij accepteert dat met vreugde en als een positieve uitkomst van het beraad.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat het afsteekverbod slechts één onderdeel was van het Burgerberaad. Hij kan zich voorstellen dat de Partij voor de Dieren zegt dat dit niet het grandioze inzicht is uit het beraad. De andere voorstellen die hier uitgekomen waren, had hij niet zelf kunnen bedenken. Hij is benieuwd of de Partij voor de Dieren die wel had kunnen bedenken en zo nee, of dit wel iets toevoegt aan het inzicht dankzij het Burgerberaad.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt met D66 dat er ook andere inzichten kwamen die zij mooi vindt. Zij had de uitkomst rond het afsteekverbod wel verwacht.

Zij vervolgt haar betoog.

590 Haar fractie heeft zich ingezet dat vooraf duidelijkheid bestond over de financiële bandbreedte; dat heeft goed gewerkt. Het beraad heeft binnen die bandbreedte eigen voorstellen geprioriteerd. Haar fractie maakt zich wel zorgen over of er voldoende geld beschikbaar is voor nu en voor de komende jaren. Daarover zijn al door andere partijen vragen gesteld. Ze noemt D66. Zij sluit zich daarbij aan. Met betrekking tot de jaarwisseling stonden in de communicatie teveel leuke alternatieven centraal en te weinig het vuurwerkverbod zelf. Als het al over het vuurwerkverbod ging, zei de gemeente daar direct bij dat er eigenlijk geen ruimte was voor handhaving. Wat haar betreft heeft dat het verbod ondermijnd; iedereen wist dat zij zonder problemen vuurwerk konden afsteken. Zij vraagt of de burgemeester kan toezeggen

600 dat een streng verbod en de communicatie daarover meer ruimte krijgen in de communicatie dit jaar. Er is ook veel vuurwerk afgestoken; daarmee was het vuurwerkverbod geen wassen neus, maar wel een illustratie dat sommige mensen liever doen wat ze zelf willen zonder rekening te houden met anderen. Haar fractie zou graag zien dat er meer handhaving komt, plus een communicatie gericht op afstekers: dat een afsteker in overtreding is en asociaal. Zij vraagt of de burgemeester dit kan toezeggen.

Haar fractie maakt zich zorgen over het budget voor alternatieven. De financiële ruimte daarvoor was slechts eenmalig. Wanneer de gemeente Utrecht van het verbod een succes wil maken, heeft zij een lange adem nodig en daarbij genoeg geld

610 voor meerdere jaren voor die gewenste alternatieven. Zij vraagt wat de wethouder kan zeggen over het geld dat beschikbaar is daarvoor.

Het verbod op het afsteken van vuurwerk staat in de APV.

De heer Simşek (DENK) vraagt of de Partij voor de Dieren meer handhavingcapaciteit in de stad wil in algemene zin, of moet de capaciteit op oudejaarsavond gericht ingezet worden? Hoe ziet de Partij voor de Dieren dat voor zich?

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) pleit ervoor dat in ieder geval in de communicatie niet al vooraf duidelijk wordt gecommuniceerd dat mensen überhaupt geen boete kunnen krijgen voor het afsteken van vuurwerk; dat is strijdig met het verbod op het afsteken van vuurwerk. Zij bevestigt dat haar partij financiële ruimte wil

620 om te handhaven.

Zij vervolgt haar betoog. Met het opnemen van het verbod in de APV is er geen weg meer terug. Het college lobbyt bij het Kabinet voor een landelijk verbod; zij vindt dat heel erg mooi. Wat haar fractie betreft is het heel erg essentieel dat er ook een verbod komt op het verkopen van vuurwerk. De burgemeester heeft daarover eerder iets gezegd. Zij vraagt of de burgemeester nogmaals kan toezeggen dat zij dit verkoopverbod meeneemt in haar lobby rond het vuurwerkverbod.

Zij deelt mee dat vanuit de Partij voor de Dieren, PvdA en GroenLinks bij de Tweede Kamer een initiatiefvoorstel ligt voor een landelijk afsteekverbod. Zij roept de partijen op in Utrecht hun landelijke fracties daarop in stelling te brengen.

630 **De heer Van den Broek** (CDA) parafraseert David van Reybrouck die het Burgerberaad de meest pure vorm van democratie noemt. Het CDA is blij met deze aanvulling op het democratisch bestel. Hij is blij te lezen dat de deelnemers aan het beraad grosso modo tevreden waren met hoe het verlopen is.

Het advies van het Burgerberaad is landelijk overgenomen. CDA Utrecht is erg blij met de succesvolle afronding van het eerste beraad en het daaruit voortkomend advies.

Zijn fractie maakt zich zorgen over dat soms de wereld buiten het stadskantoor uit het oog verloren is; Utrecht had een vuurwerkverbod, maar dat nam niet weg dat de vuurpijlen nog steeds om de oren vlogen. Hij heeft nog nooit zoveel auto's in brand staan. Hulpverleners zijn wederom belaagd. De cijfers over de jaarwisseling waren dramatisch. Er stond 2 ton kosten in de stukken; de werkelijke maatschappelijke kosten waren mogelijk nog veel hoger.

De cijfers laten nauwelijks een afname zien ondanks het totaalverbod. De vraag is hoeveel mensen op de hoogte waren van het vuurwerkverbod; hoe is het gecommuniceerd en hoe kan het beter.

Wat zijn fractie betreft is bescherming van hulpverleners van de allergrootste noodzaak, evenals het veilig houden van de stad. Hij vraagt het college of het mogelijk is om flexibele camera's in te zetten in de risicozones bij de jaarwisseling. Hij is van mening dat dit op deze manier niet langer kan.

Het totaalverbod lijkt niet effectief wanneer dat niet landelijk wordt bepaald; handhaven is niet goed mogelijk.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt waarom het CDA denkt dat de inzet van camera's zou helpen om te voorkomen dat mensen vuurwerk afsteken.

De heer Van den Broek (CDA) licht toe dat hij daarmee niet per se wil voorkomen dat mensen vuurwerk afsteken. Van camera's kan wel een afschrikwekkende werking uitgaan. Wel is van belang te zien waar opstootjes beginnen te ontstaan om preventief te kunnen ingrijpen.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) schetst het beeld van oud & nieuw met veel rook en veel chaos en verwacht dat camera's juist dan niet gaan werken. Zij vraagt of het CDA dit beeld deelt.

De heer Van den Broek (CDA) deelt dit beeld enigszins. Het kan wat hem betreft helpen om een beter beeld te krijgen van wat er in de stad gebeurt. Wat hij in zijn vorige antwoord al aangaf, benadrukt hij dat vanuit preventief oogmerk, te zien is waar de problemen ontstaan. Dan is de politie ook preventief in te zetten. Hij verwacht niet dat dit overal zal helpen en alles zal oplossen. Dit kan wat hem betreft wel bijdragen.

De heer Simsek (DENK) vraagt welke de risicozones zijn.

De heer Van den Broek (CDA) antwoordt dat die de zones zijn genoemd in het evaluatierapport. Daar werden acht tot negen wijken dan wel deelgebieden genoemd.

De heer Simsek (DENK) vraagt of het CDA het risico ziet dat de overlast gaat verplaatsen zodra camera's worden geplaatst. Hij heeft in Hoograven escalatie meegeemaakt in dat opzicht. Hij vraagt of het CDA dat risico ook ziet.

De heer Van den Broek (CDA) antwoordt dat risico zeker te zien. Hij benadrukt dat met camera's niet alles op te lossen is. Hij benadrukt ook de preventieve werking die uit kan gaan van camera's.

De heer Simsek (DENK) benadrukt dat risicozones, risicozones blijven ook met extra surveilleren, terwijl dan andere gebieden buiten schot blijven, waar dan ook problemen ontstaan.

De heer Van den Broek (CDA) bevestigt dat dit risico er altijd is. Hij vraagt zich af of dat iets uitmaakt in dit debat. Hij vindt dat goed gekeken moet worden naar de vastgestelde risicozones. Camera's kunnen dan een handig hulpmiddel zijn, wat zijn fractie betreft.

Het lokale vuurwerkverbod, lijkt nu niet geloofwaardig te zijn, zegt hij tot zijn spijt.

Wat hem betreft mag hierin meer realiteitszin komen. De gang van zaken gaat nu ten

koste van de geloofwaardigheid van de gemeente en van het gemeentelijk beleid en daarmee ook indirect van het Burgerberaad, als er toch niet gehandhaafd wordt.

Hij heeft overigens alle begrip voor het niet handhaven, gezien alle drukte waarmee de politie te kampen heeft tijdens de jaarwisseling.

690 De traditie van vuurwerk moet zijns inziens echt anders. Hij pleit voor een landelijk totaalverbod. Dat helpt ook in het optreden tegen illegaal vuurwerk.

Hij sluit zich aan bij de inbreng van D66 en de Partij voor de Dieren met het verzoek aan het college om daarvoor stevig te blijven lobbyen.

Met pijn in het hart pleit hij voor het creëren van plekken waar vuurwerk wel toegestaan is als een tijdelijke tussenvorm. Grote vuurwerkvrije zones maken dat het verbod handhaafbaar is en op termijn is toe te gaan naar een landelijk verbod.

Mevrouw Leever (PvdA) vraagt of de tussenzones het afsteken van vuurwerk nog in stand zullen houden, terwijl de stad dat niet wil.

De heer Van den Broek (CDA) is het helemaal eens met de inbreng van de PvdA.

700 Daarbij maakt hij de aantekening dat in het afgelopen jaar te zien was dat het totaalverbod geen zin heeft; de cijfers laten geen afname zien, eerder een toename. Op deze manier bedrijft het stadsbestuur symboolpolitiek. Het CDA zet dan liever in op een realistische jaarwisseling waarin het bestuur enige mate van vuurwerk toelaat, het bestuur heeft stevig gelobbyd voor een landelijk vuurwerkverbod, en een landelijk verkoopverbod, om op die manier op termijn te kunnen toewerken naar een vuurwerkvrij Utrecht.

Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat heer Van den Broek spreekt over geloofwaardigheid; zij vraagt hoe geloofwaardig het is om terug te komen op een besluit met het instellen van tussenzones.

710 **De heer Van den Broek** (CDA) vindt dit een terechte vraag en merkt op dat de geloofwaardigheid ook niet bevorderd wordt wanneer blijkt dat een totaal vuurwerkverbod niet handhaafbaar is. Hij bevestigt dat voor verandering tijd nodig is. Ook in coronatijd was er geen afname te zien van geweld en van vuurwerkgebruik; eerder een toename over de jaren heen. Hij legt de vraag voor of op deze manier een cultuurverandering is af te dwingen. Hij vreest dat dit niet mogelijk is met een lokaal vuurwerkverbod.

Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat in Rotterdam het afsteken van vuurwerk ook is teruggenomen terwijl bij het eerste verbod er een toename was. Ook daarvan is te leren. Zij vindt het wel goed om te zien dat het CDA hierin strijdt voor een landelijk verbod. Zij denkt dat het beleid tot nog toe gaat helpen. Zij hoopt dat het CDA dan aan de kant van het college staat.

720 **De heer Van den Broek** (CDA) zag het voorbeeld van Rotterdam ook; tegelijkertijd is in Rotterdam bewust politie capaciteit vrijgemaakt om in te zetten op de handhaving van het verbod. Dat is in Utrecht niet gebeurd. Dat maakt dat in Utrecht een andere situatie is.

De heer Simşek (DENK) vraagt op basis waarvan het CDA denkt dat een gedeelte van de stad vuurwerkvrij maken, zal helpen.

730 **De heer Van den Broek** (CDA) antwoordt dat gedeeltelijke handhaving gemakkelijker is gezien de capaciteit van de handhaving dan volledige handhaving. Hij verwacht dat dit wel zal helpen.

De heer Simşek (DENK) verwacht dat het verwarrend zal zijn voor zowel de handhavers in het deel waar vuurwerk afgestoken mag worden en in het deel waar vuurwerk niet afgestoken mag worden.

De heer Van den Broek (CDA) verwacht dat het niet zo'n probleem zal zijn; in heel veel gemeenten gebeurt dit. Hij verwacht dat daarvoor een praktische oplossing te bedenken is.

De heer Simsek (DENK) is niet in de veronderstelling dat het goed heeft gewerkt. Hij is het eens met heer Van den Broek dat het totale verbod ook niet heeft gewerkt op de manier zoals gehoopt was. Hij legt de vraag voor hoe de handhavingcapaciteit is op te lossen. Wat hem betreft wordt een net ingevoerde maatregel niet terugge-
740 draaid. Ook het CDA kan niet stellig beweren dat het effect gaat hebben.

De heer Van den Broek (CDA) is aan de zijde van DENK als DENK pleit voor vergroting van de handhavingcapaciteit.

De heer Maas (VOLT) vraagt het CDA hoe het zit met de geloofwaardigheid van een gehouden Burgerberaad wanneer de uitkomst gewijzigd gaat worden.

De heer Van den Broek (CDA) vindt de vraag terecht. Het advies wordt opgevolgd en niet gehandhaafd. Hij pleit voor realiteitszin; hij zoekt naar de pragmatische oplossing. Dit is niet de meest handhaafbare en praktische oplossing, zo wijzen de erva-
750 ringen uit in de meest recente jaarwisseling.

De heer Maas (VOLT) begrijpt hieruit dat de oplossing van het dilemma realiteitszin is en niet uitvoering geven aan een door de raad geaccordeerd Burgerberaad.

De heer Van den Broek (CDA) antwoordt niet tegen de democratische besluitvorming in te gaan. Dat betekent dat er nog een verbod heerst in Utrecht. Hij pleit er wel voor kritisch te kijken en de vraag te beantwoorden of het stadsbestuur dit voor
volgend jaar nog wil. Dat is wat hij momenteel doet.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het een vreemde gang van zaken om voor volgend jaar wel te kijken of het stadsbestuur zich wel houdt aan de uitkomst van het Burgerberaad.

De heer Van den Broek (CDA) bevestigt dat het een vreemde gang van zaken is
760 wanneer dit op deze wijze geformuleerd wordt. Te zien is dat het niet werkt. Wat hem betreft moet daarop geacteerd worden na her evaluatie.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt de conclusie niet dat het niet werkt. Zij vraagt of het CDA met haar deelt dat ieder proces dat in gang gezet wordt tijd kost, dat het in dit geval een proces is van lange adem.

De heer Van den Broek (CDA) deelt die conclusie niet met het CDA. Hij herhaalt zijn opvatting en refereert daarbij ook aan de ervaring in coronatijd. Hij noemt Rotterdam ter adstruering van belang voor de cultuurverandering bij Handhaving. Hij vindt dat het op deze manier geen zin heeft.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het fijn dat het CDA met haar deelt dat het gaat om een proces van lange adem. Zij vraagt of het CDA met haar deelt dat
770 het proces niet geholpen is met wijzigingen in de communicatie.

De heer Van den Broek (CDA) antwoordt bevestigend met dien verstande dat het ook niet helpt wanneer gecommuniceerd wordt naar de inwoners dat er een totaalverbod is en dat de gemeente daarop niet gaat handhaven. Dan is de boodschap dat het gedoogd wordt. Wat hem betreft is hij het met veel partijen erover eens dat dat niet de juiste boodschap is.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat in het advies van het Burgerberaad staat dat het beleid gecontinueerd wordt.

De heer Van den Broek (CDA) antwoordt dat dat juist is. Hij vindt dat de rol van de
780 raad maakt dat de raad kritisch moet blijven kijken naar hoe het advies in de praktijk wordt uitgevoerd. Hij heeft in de praktijk gezien dat het niet werkt. Dit kan zelfs op termijn afbreuk doen aan het landelijk vuurwerkverbod.

Hij vervolgt zijn betoog. Een grote minderheid van de leden van het beraad was voorstander van vuurwerk; hij vindt het belangrijk dat daaraan recht gedaan wordt. Een democratisch principe is zorgvuldig omgaan met de minderheid; hij wil voorkomen dat Burgerberaad een tirannie van de meerderheid wordt.

Het CDA blijft pleitbezorger van het Burgerberaad. Wat hem betreft heeft het Burgerberaad tot nog toe weinig opgeleverd met het vuurwerkverbod.

790 Als het gaat om de alternatieven bij deze jaarwisseling legt hij de vraag voor in hoeverre die de jeugd die de problemen veroorzaken van de straat halen. Hij pleit ervoor in te zetten op de groepen die de problemen veroorzaken. Hij krijgt daarop graag de reactie van het college.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat het CDA nu net doet alsof de initiatieven die voortkomen uit het Burgerberaad de oplossing zouden moeten zijn voor problemen. Het doel van de alternatieven was op zoek te gaan naar nieuwe manieren om Oud & Nieuw gezamenlijk te vieren. Wat hem betreft heeft Buurtje daaraan bijgedragen. Hij vraagt hoe het CDA dit ziet.

800 **De heer Van den Broek** (CDA) is een groot voorstander van initiatieven als Buurtje. Hij vindt het goed om te zien dat daarvan zoveel gebruik is gemaakt en dat het goed loopt. Het voorbeeld van het Kerstboomkanon van D66 ziet hij als exemplarisch voor de verbetering in de toekomst.

Zijn fractie is kritisch op de kosten van het Burgerberaad. De vraag is of het goedkoper kan. Er werd een voorzet aan gegeven door de evaluatie intern op te pakken. Dat kost veel geld; dat is lastig in deze periode met veel bezuinigingen. Hij vindt het goed om daar naar te blijven kijken in de toekomst. Hij vindt het ook goed om te blijven kijken naar de onderwerpen om op te pakken. Duurzaamheid vindt hij een goed onderwerp voor een volgende Burgerberaad, zeker gezien de goede ervaringen bij andere burgerberaden in andere steden er in andere landen.

810 Procesvoorstel

De voorzitter wijst de leden van de commissie op het verloop van de tijd, geeft haar streven aan en haar intentie dit agendapunt vandaag af te ronden.

Uit de discussie komt dat de commissie het woord wil houden tot aan de lunch en na de lunch voort wil gaan met de afronding van het debat in de commissie om daarna de burgemeester als eerste het woord te geven voor de beantwoording.

Voortzetting van het debat

820 **Mevrouw Leevers** (PvdA) vindt de toename en de grimmigheid van incidenten rond de jaarwisseling enorm heftig. Vooral voor de buurtvaders en moeders en hulpdiensten die hiermee te maken kregen. Hiervoor ziet haar fractie geen quick fix. Zij vindt een landelijk vuurwerkverbod de beste remedie.

Vorig jaar is het Burgerberaad van start gegaan. Veel Utrechters wilden meedenken over de stad Utrecht. Zij spreekt in dit verband over de complexe problematiek van de stad, en de verbinding tussen mensen die verschillend over zaken denken.

Mevrouw Meerdink (VVD) kan deels begrijpen dat een landelijk vuurwerkverbod kan helpen. Zij vraagt of de PvdA met haar eens is dat er meer speelt. Zij noemt als voorbeeld de autobranden die op zichzelf een probleem zijn. De neiging tot slopen staat los van het vuurwerk; zij vraagt of de PvdA dat met haar eens is.

830 **Mevrouw Leevers** (PvdA) refereert aan het begin van haar betoog. Ze denkt wel dat het met vuurwerk te maken heeft; de cultuurverandering die nodig is voor een ander gezamenlijke viering van Oud & Nieuw, is niet van vandaag op morgen geregeld.

Mevrouw Meerdling (VVD) vraagt of mevrouw Leevers het met haar eens is dat naast het vuurwerkverbod waarvan de PvdA voorstander is, er ook andere acties nodig zijn. Dat ook gekeken moet worden naar de bestrijding van autobranden en hoe ervoor te zorgen dat mensen zich normaal gedragen op straat.

Mevrouw Leevers (PvdA) noemt de cultuurverandering waaraan momenteel gewerkt wordt. Die verandering zal volgen uit het vuurwerkverbod.

Zij vervolgt haar betoog. Via Burgerberaad kunnen burgers hun kennis en kunde inzetten om de stad te verbeteren. Zij vindt dat heel erg mooi. Wanneer daarvoor financiële middelen zijn, ziet zij graag een tweede editie. Het is goed om op dat moment te kijken naar een passend onderwerp. Door de financiële omstandigheden is niet duidelijk wanneer dit kan starten. Voor de PvdA is belangrijk dat het onderwerp passend is, dat het gaat om een onderwerp waarop de gemeente directe invloed kan uitoefenen en dat direct is uit te voeren.

Haar fractie ziet verbeterpunten voor de activiteiten die bij de jaarwisseling te organiseren zijn. Het was voor mensen onvoldoende duidelijk wat precies georganiseerd werd, dan ging het voornamelijk ook om mensen in de wijk. Ook waren de activiteiten niet altijd toegankelijk genoeg voor iedereen. Haar fractie wil dit graag anders zien bij activiteiten die volgen na een volgend Burgerberaad. Zij vraagt daarop een toezegging van de wethouder.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt hoe hard de PvdA zich maakt voor een volgend Burgerberaad bij de Voorjaarsnota.

Mevrouw Leevers (PvdA) noemt de moeilijke financiële tijden als gevolg van het beleid van het Rijk. Daaronder zijn verschillende speerpunten, waaronder armoedebestrijding, goed werk en inkomen. Dat debat zal het bestuur daar voeren. Participatie is belangrijk voor de PvdA; voor haar fractie staat Burgerberaad niet op nummer één. Haar fractie gaat na wat mogelijk is. Haar fractie zal eerder inzetten op armoedebestrijding.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de PvdA het risico ziet dat wanneer het bestuur daarvoor nu geen geld reserveert en in 2026 geen Burgerberaad zal worden gehouden, het Burgerberaad geen traditie wordt en dat het inzakt.

Mevrouw Leevers (PvdA) merkt op dat de raad hierbij altijd betrokken blijft. De raad is aan zet. Ook haar fractie heeft gezegd een tweede Burgerberaad te willen. Dat is ook afgesproken. Niet is gezegd dat dit vandaag of morgen of volgend jaar moet. Zij herhaalt haar stellingname ter zake.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de PvdA met zijn fractie onderschrijft dat wanneer het streven is het Burgerberaad vast onderdeel te maken van de democratische traditie in de Utrechtse samenleving, dat minimaal elke twee jaar een Burgerberaad nodig is.

Mevrouw Leevers (PvdA) antwoordt dat wanneer dat mogelijk is, zij dat heel graag wil. Zij schrijft dit niet helemaal af wanneer dit in 2026 niet mogelijk is vanwege de financiële middelen die ontbreken.

De heer Van Rooij (Student & Starter) brengt in dat het eerste Utrechtse Burgerberaad heeft laten zien hoe waardevol het is om inwoners op een nieuwe manier te betrekken bij beleid. Diverse groepen Utrechters hebben zich maandenlang verdiept in de vraag hoe te zorgen voor een veilige en gezellige jaarwisseling: het antwoord was een algeheel vuurwerkverbod met ruimte voor alternatieven. Het college heeft dit advies gehad en het nam dat advies over.

- 880 Uit de evaluatie bleek dat de deelnemers het proces positief hebben ervaren; het Burgerberaad bracht nieuwe mensen in contact met de lokale democratie. Dat leverde een concreet advies op.
Een belangrijk aandachtspunt blijft voor zijn fractie de betrokkenheid van jongeren. Zij ervaren vaak een grotere afstand tot de politiek terwijl gemeentelijke besluiten hen direct raken. Ook in dit geval.
De groep van onder de 25 jaar was ondervertegenwoordigd in het Burgerberaad, vooral omdat de minimumleeftijd op 14 jaar lag. Hij vraagt of het college bereid is te onderzoeken hoe meer jongeren te betrekken zijn en hoe bij de opzet van werkvormen rekening is te houden met de deelname.
- 890 Het Burgerberaad heeft wat zijn fractie betreft zijn waarde bewezen door de inwoners actief bij beleid te betrekken. Wat zijn fractie betreft zet het stadsbestuur deze aanpak voort met een volgende editie.
Met betrekking tot de jaarwisseling zelf was er tot zijn spijt weer heel veel vuurwerk-schade. Op sommige plekken liep het volledig uit de hand. Hij las dat brandweer op de Marshallaan alleen onder ME-begeleiding kon werken omdat mensen elkaar en hulpverleners met zwaar vuurwerk te lijf gingen. Hij noemt dat geen incident maar een ernstige verstoring van de openbare orde en een direct gevaar voor hulpverle-ners. Dit onderstreept nogmaals waarom een vuurwerkverbod noodzakelijk is. Som-migen stellen dat het verbod niet werkt. Hij vindt dat het tegendeel waar is. Deze
- 900 incidenten laten juist zien waarom een landelijk verbod nodig is, of liever zelfs een Europees verbod.
Mevrouw Meerdling (VVD) merkt op dat Student & Starter stelt dat het verbod geweldig werkt; maar er zijn geen boetes uitgedeeld. De vuurwerkschade is groter; zij vraagt wat bereikt is met het lokale verbod.
De heer Van Rooij (Student & Starter) herhaalt dat het lokaal verbod een proces is van lange termijn. Het is goed dat de gemeente laat zien waarvoor zij staat. Het ver-bod helpt bij het voorkomen van schade.
Mevrouw Meerdling (VVD) begrijpt hieruit dat het resultaat nul is. Student & Starter hoopt dat het in de toekomst beter gaat, zo begrijpt zij diens woorden.
- 910 **De heer Van Rooij** (Student & Starter) benadrukt dat hij van mening is dat het resul-taat niet nul is. Hij hoopt dat het in de toekomst beter gaat. Van tevoren was bekend dat handhaving niet zou worden ingezet. Hij is ervan overtuigd dat dit gaat helpen op de lange termijn.
Mevrouw Meerdling (VVD) is benieuwd waarin het resultaat is terug te zien.
De heer Van Rooij (Student & Starter) merkt op dat een enorme verschuiving in de discussie te zien is over het landelijk vuurwerkverbod; de partij van mevrouw Meerdling zou daaraan landelijk kunnen bijdragen.
De heer Van den Broek (CDA) kan de heer Van Rooij een heel eind volgen, maar hij begrijpt het resultaat niet zo. Waaraan ziet de heer Van Rooij dat het verbod
- 920 werkt?
De heer Van Rooij (Student & Starter) zet uiteen dat het tijd nodig heeft in Utrecht om het vuurwerkverbod effect te laten sorteren; ook is het effectief voor een landelijk verbod.
De heer Van den Broek (CDA) ziet dat helemaal niet. Hij attendeert op de ongere-geldheden bij de jongstleden jaarwisseling. Hij deelt de aanname wel als het gaat om de werking die van een landelijk verbod kan uitgaan. Dat is hier niet de discussie. Wat hem betreft heeft het lokaal vuurwerkverbod niets opgeleverd.

De heer Van Rooij (Student & Starter) antwoordt dat tot zijn spijt er veel vuurwerk-schade was ondanks het verbod. Hij ziet er geen bewijs voor dat het verbod helemaal niet heeft geholpen.

De heer Van den Broek (CDA) vraagt naar wat het geholpen heeft. Alle cijfers laten een opgaande lijn zitten.

De heer Van Rooij (Student & Starter) erkent dat in de afgelopen jaarwisseling het verbod er niet toe heeft geleid dat de schade als gevolg van het afschieten van vuurwerk is afgenomen. Toch is hij van mening dat het stadsbestuur moet vasthouden aan het ingezette beleid. Hij benadrukt dat dat een politieke keuze is.

Mevrouw Leever (PvdA) vraagt of de heer Van Rooij met haar deelt dat de landelijke politiek niet zo over het vuurwerkverbod had gedacht als meerdere steden dit uit zichzelf hadden gedaan.

De heer Van Rooij (Student & Starter) deelt dat. Hij vervolgt zijn betoog met te benadrukken dat zijn fractie liever een landelijk verbod wil dan een Europees verbod. De luchtvervuiling, schade en geweld tegen hulpverleners horen niet bij een feestelijke jaarwisseling. Hij beseft dat het veranderen van tradities tijd kost. Dat mag wat hem betreft geen excuus zijn om stil te staan. Hij verneemt graag de reflectie van het college daarop.

Tot slot ziet hij dat veel Utrechters hebben genoten van de feestelijkheden. Hij spoort het stadsbestuur aan ook dat niet te vergeten. Het alternatieve aftelmoment op het Jaarbeursplein werd goed bezocht en dat geldt ook voor andere alternatieven, zoals jongerenevenementen als De Lift.

De heer Van den Broek (CDA) was aanwezig op het Jaarbeursplein en vond het nogal tegenvallen. Hij vraagt uitleg over de reflectie van Student & Starter.

De heer Van Rooij (Student & Starter) leest in de evaluatie dat heel veel mensen daarvan hebben genoten. Die zijn samengekomen zonder dat er vuurwerk voor nodig was.

Het is in zijn visie ook een kwestie van eerlijk bestuur wanneer doorgegaan wordt met het vuurwerkverbod en de alternatieven. Wat hem betreft kan het stadsbestuur na een jaar dit besluit niet in de prullenbak gooien. Welk signaal geeft het stadsbestuur daarmee af?

Zijn fractie blijft zich inzetten voor een jaarwisseling die veilig en leuk is. Waarbij het vuurwerkverbod de norm wordt en alternatieven de kans krijgen om verder te groeien.

De heer Klijn (UtrechtNu!) is groot voorstander van het Burgerberaad. Dat past in een mooie Utrechtse traditie van democratische vernieuwing. Utrecht heeft de oudste gemeenteraad van Nederland, mogelijk ook van noordwest Europa. De Staten van Utrecht die vroeg zijn opgericht. De Unie van Utrecht die is ondertekend en de patriotten die democratische vernieuwing hebben doorgevoerd. Het Burgerberaad past daarin. Dat vraagt lef, maar ook kritisch evalueren. Naar zijn mening is dat nog onvoldoende gebeurd. Hij brengt drie punten in:

Is dit onderwerp geschikt voor een lokaal Burgerberaad? Die vraag is nu beter te beantwoorden omdat de uitkomsten en de effecten nu duidelijk zijn. Die vraag wordt niet beantwoord in de evaluatie. Hij vindt dat opvallend en vraagt de reactie van de wethouder.

Zijn tweede punt gaat over de eenzijdige samenstelling van het Burgerberaad aangezien maar 5% van de deelnemers vuurwerkliefhebber was, terwijl dat landelijk meer dan 40% is. Op die manier vindt hij de samenstelling niet representatief.

Zijn derde punt gaat over de kern van het Burgerberaad; het proces van beraadslaging tussen deelnemers, van uitwisseling van ideeën tot gezamenlijk tot een dieper inzicht komen, de dialoog voeren; hij vindt dat de kern van het Burgerberaad. Hij citeert de onderzoekers die stellen dat in de groeps gesprekken weinig tijd was voor verdieping en uitwisseling van de verschillende perspectieven. Dit leverde voor de deelnemers verwarrende situaties op dat er onderling tegenstrijdige adviezen werden opgesteld. Toekomstige burgerberaden kunnen baat hebben bij meer ruimte voor kritische reflectie en het afwegen van verschillende perspectieven. Ook dat punt komt in de raadsbrief niet naar voren. Hij vraagt daarop de reflectie van de wethouder en de toezegging dat punt wel op te nemen.

De heer Maas (VOLT) is een groot voorstander van Burgerberaden en hij is blij met hoe het is gegaan. Wat zijn fractie betreft is dit voor herhaling vatbaar.

Hij sluit zich graag aan bij de vragen van de Partij voor de Dieren over de inhoud van het Burgerberaad en over de financiering van de maatregelen voor de toekomst. Samen met de heer Dijkstra is hij van mening dat het de noodzaak is om in 2026 een nieuw Burgerberaad te houden. Hij leest in de raadsbrief dat bekostiging gezocht wordt in het bestaand plan Ontwikkelingsbudget. Dat lijkt zijn fractie verstandig. En dit sluit ook aan bij de inbreng van meerdere sprekers. Hij benadrukt de noodzaak van een Burgerberaad in 2026. Hij vraagt de toezegging van de wethouder dit zo uit te voeren.

Als het gaat om de evaluatie van dit jaar vindt hij het rumoer, de vele brandstichtingen, de autobranden heel vervelend. Op technische vragen zijn antwoorden binnengekomen die voor zijn fractie nog niet helemaal duidelijk waren. Hij houdt het voor mogelijk dat de burgemeester daarover iets kan zeggen.

Op de vraag hoe vaak de last onder dwangsom is uitgedeeld, kreeg hij als antwoord "drie keer". Op de vraag waarom, werd gerefereerd aan 2023. Hij vraagt uitleg daarvan. En hij kreeg als antwoord dat het ging om het gooien met vuurwerk.

Hij is ook verrast over het geringe aantal van drie mensen.

Als effect van die last onder dwangsom wordt benoemd dat die desbetreffende personen niet opnieuw gesignaleerd zijn. Hij verwacht dat het dan gaat het over de jaarwisseling 2023/2024. Dan blijft voor hem de vraag nog te beantwoorden hoe vaak die is nu is uitgedeeld. Als aantal vindt hij het niet indrukwekkend.

Hij is benieuwd naar de lessen die de burgemeester heeft getrokken uit de onregelmatigheden en wat de gemeente dit jaar anders en beter gaat doen.

De voorzitter schorst de vergadering om 12.59 uur tot 14.00 uur.

Hervatting van de vergadering

De heer Van Bergen (ChristenUnie) is in grote lijnen tevreden over hoe het beraad gelopen is. Hij geeft toe dat de praktische uitvoering soms te wensen overliet. Hij stelde daarover eerder mondelinge vragen; hij verwacht dat zijn standpunt duidelijk is.

Hij sluit zich aan bij de heer Dijkstra over de tijd die tradities nodig hebben en hij sluit zich aan bij het betoog van het CDA betreffende het Burgerberaad als democratisch middel. Daarnaast deelt hij de oproep van de Partij voor de Dieren voor een lobby naar de eigen landelijke fracties.

Hij vindt het goed te zien dat bij een volgend Burgerberaad meer aandacht zal zijn voor het vertellen van het verhaal van het Burgerberaad. Hij denkt dat dit meehelpt bij het vertrouwen dat mensen hebben in een dergelijk beraad.

Een van de conclusies is dat er sprake is van een positief bijeffect dat mensen leren over complexe afwegingen binnen de politiek. Hij vraagt de wethouder of dit wordt meegenomen in het vertellen van het verhaal. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Het product van het Burgerberaad moet worden gepercipieerd als legitiem. Een debat aan het begin van deze vergadering raakte daaraan. Hij vraagt de wethouder te reflecteren op de legitimiteit van dit advies. Hij sluit zich aan bij het CDA betreffende het gevaar van tirannie van de meerderheid. Daarbij benadrukt hij dat dit absoluut niet het geval was in dit Burgerberaad. Hij vraagt zich wel af wat er zal gebeuren wanneer de drempel om een voorstel aan te nemen wordt verhoogd naar bijvoorbeeld 75 of 80%. Wat gebeurt er dan in die dynamiek, in het bestuurlijke gesprek en uiteindelijk in de consensus die bereikt wordt. Hij verneemt graag de reactie van de wethouder daarop.

Mevrouw Meerdling (VVD) noemt het Burgerberaad de tot vleesgeworden definitie van symboolpolitiek. Wel een maatregel invoeren, maar er vervolgens niets mee doen. Wat haar fractie betreft, heeft het afsteekverbod genadeloos gefaald.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt waarom de VVD het succes meet aan het aantal boetes dat is uitgedeeld. Ook aan straatintimidatie worden tot haar spijt nog te weinig boetes uitgedeeld. Vindt de VVD dat ook een mislukking?

Mevrouw Meerdling (VVD) vindt het aantal boetes veel zeggen, maar alleen aan dat aantal is het succes niet af te meten. Zij kijkt ook naar de schade die is ontstaan door vuurwerk. Dat is meer dan vorig jaar. Ook is er niet minder vuurwerk afgestoken.

Alles bij elkaar opgeteld komt zij tot de conclusie dat het niet werkt.

Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat dit experiment tot haar spijt niet gratis was. Om tot het afsteekverbod te komen werd eerst een Burgerberaad opgetuigd. De kosten daarvan waren bijna 550.000 euro, alleen al voor het organiseren.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) kent de VVD als een partij die verder kijkt dan een jaar. Hij vraagt of het juist is dat de VVD niet van de korte-termijn-politieke-partijen is.

Mevrouw Meerdling (VVD) bevestigt verder te kijken dan een jaar. Zij merkt op dat de bal niet bij de VVD ligt, maar bij het college, als ook volgend jaar geen geld vrijgemaakt wordt voor de handhaving van het totale vuurwerkverbod en geen boetes uitgedeeld. Daaruit concludeert zij dat dit een symboolmaatregel was.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt vast dat de VVD selectief ongeduldig is en blijkbaar toch te weinig geduld kan opbrengen om deze nieuwe traditie een eerlijke kans te geven. Hij betreurt dat en hoopt dat de VVD zich vandaag nog bezint.

Mevrouw Meerdling (VVD) kan die opmerking niet plaatsen. Zij mag aannemen dat wanneer de heer Dijkstra het verbod een goed idee vindt, hij ook handhaving had verwacht. Een verbod zonder geld vrij te maken voor handhaving, is wat haar betreft per definitie zinloos.

De heer Klijn (UtrechtNu!) vindt het onduidelijk waar het probleem zit voor de VVD; is dat bij vuurwerkverbod op zichzelf of bij het Burgerberaad of bij de combinatie van die twee?

Mevrouw Meerdling (VVD) merkt op dat daarover al veel debat geweest is. Zij is nooit voorstander geweest van een lokaal vuurwerkverbod; haar fractie heeft van meet af aan gezegd dat het niet handhaafbaar is. Op het Burgerberaad heeft haar

fractie ook veel kritiek gehad. Haar fractie was eigenlijk geen voorstander maar wilde nagaan wat het doet. Zij vindt dat dit Burgerberaad niet heeft gedaan wat het moest doen. Dat zit op heel veel punten waarover eerder is gesproken en wat zij niet wil herhalen.

De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt of de VVD van mening is dat het vuurwerkverbod geen goed onderwerp was voor een lokaal Burgerberaad.

1080 **Mevrouw Meerding** (VVD) antwoordt bevestigend; dat is onderdeel daarvan. Haar fractie twijfelde daarover. Haar fractie was van mening dat het goed is om mensen daarover te laten meepraten. Aan de andere kant was al bekend wat er uit zou komen. Ook in de politiek was hierover veel gesproken. Daaruit volgde dat haar partij van mening was dat hieruit geen nieuwe inzichten zouden komen.

De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt of mevrouw Meerding van mening is dat er kosten-effectievere participatie initiatieven mogelijk waren, in plaats van een Burgerberaad – een enquête, een interview of iets anders op dit thema.

Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat zij die gedachte had. De gemeente had ook een enquête kunnen houden wanneer zij op zoek was naar nieuwe vormgeving van de viering van Oud & Nieuw. Daarvoor is geen Burgerberaad nodig.

1090 **Mevrouw Leevers** (PvdA) merkt op dat zij de VVD heeft leren kennen als een partij die staat voor de politie en voor handhaving. De politie geeft ook aan dat een vuurwerkverbod zou helpen omdat het heel heftig is in de jaarwisseling. Zij legt de vraag voor of de VVD zou moeten luisteren naar de politie, ook tijdens een evenement als de jaarwisseling.

Mevrouw Meerding (VVD) denkt niet dat de politie ermee geholpen was dat er afgelopen jaar in Utrecht een lokaal verbod gold. Daarop zit haar kritiek.

1100 **Mevrouw Leevers** (PvdA) riposteert dat dat is waarom in dit debat is gezegd dat het gaat om een beweging. Haar fractie is van mening dat dit landelijk ook verboden moet worden. Dat kost tijd. Dat zegt mevrouw Meerding zelf ook. Dan is het wat haar betreft belangrijk om dit nu te blijven volhouden zodat de politie straks de nare ervaringen niet meer krijgt.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de raad in de lokale politiek zit. Daarom spreekt hij zich uit over een lokaal verbod; dat is niet handhaafbaar.

In de landelijke politiek moet een oordeel geveld worden over of er een landelijk vuurwerkverbod komt. Zij vraagt de PvdA waarom geen geld vrijgemaakt wordt voor de handhaving van het lokale verbod. Daarvoor hoeft het gemeentebestuur niet naar de landelijke politiek te kijken; dat kan het gemeentebestuur zelf doen. Dat is niet gedaan.

1110 **Mevrouw Leevers** (PvdA) bevestigt dat hier gesproken wordt over de lokale politiek. Dan gaat het ook over de Utrechtse handhavers. Die geven aan dat een vuurwerkverbod helpt. Zij betreurt het dat de VVD de keuze niet maakt vóór een vuurwerkverbod te stemmen.

Mevrouw Meerding (VVD) betreurt het dat er geen geld vrijgemaakt is en dat het verbod geen effect heeft gehad en dat het de Utrechtse handhavers ook niet heeft geholpen.

1120 **De heer Van den Broek** (CDA) hoort mevrouw Meerding zeggen dat het Burgerberaad niet heeft gedaan wat het zou moeten doen; hij vraagt wat mevrouw Meerding daarmee bedoelt. Volgens hem heeft het Burgerberaad precies gedaan wat het moet doen. Wat hem betreft is de VVD het niet eens met het onderwerp en/of met de uitkomst van het Burgerberaad; dat is niet hetzelfde als niet hebben gedaan wat moest doen. Hij vraagt helderheid hierover.

Mevrouw Meering (VVD) vindt deze uitlokking van een herhaling van een vorig debat; in het vorig debat is zij vrij uitgebreid ingegaan op wat haar fractie niet goed vond. Een ervan was dat er maar 81 respondenten waren. Dat is een hele kleine groep. In ieder geval heeft haar fractie principieel bezwaar tegen het Burgerberaad; waarom zouden 100 gelote mensen een beter oordeel kunnen geven dan de gekozen gemeenteraad die juist een afspiegeling zou moeten zijn van de politieke kleur van Utrecht. Zij noemt dat een heel principieel bezwaar.

1130 **De heer Van den Broek** (CDA) kent de principiële bezwaren van de VVD tegen een Burgerberaad. Daarom vraagt hij verduidelijking. Zij stelden dat het Burgerberaad niet heeft gedaan wat het moest doen; dat betekent voor hem dat het Burgerberaad zich niet aan de opdracht heeft gehouden. Hij vraagt of die interpretatie juist is of dat zij er iets anders mee bedoelt.

Mevrouw Meering (VVD) benadrukt dat dit de woorden van het CDA zijn; zij doelde op het aantal mensen dat heeft meegedaan. Dat is een van de punten die haar fractie heeft op het verloop van het Burgerberaad los van de principiële bezwaren.

1140 Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat een klein groepje mensen beslist over iets waarover de meningen bekend waren. Zij vindt dat zonde van het geld en zeker niet voor herhaling vatbaar, helemaal niet nu de gemeente in financieel zwaar weer zit.

Zij gaat over naar het voor haar belangrijkste thema: de jaarwisseling zelf. De VVD maakt zich grote zorgen over het verloop van de jaarwisseling. De sfeer en het aantal incidenten lijkt na jaren van relatieve rust nu toch weer grimmiger te worden. Zij noemt de bijna verdubbeling van het aantal autobranden ten opzichte van voorgaande jaren. Voor mensen is het heel ingrijpend om hun auto in brand te zien staan. Dit wordt door verzekeringen vaak ook niet goed gedekt.

1150 **Mevrouw Leever** (PvdA) komt terug op het Burgerberaad. De VVD staat altijd pal voor participatie en de mening van de buurt. Dit is een vorm van participatie; waarom is de VVD nu opeens tegen en is de VVD van mening dat niet meer geïnvesteerd moet worden in deze vorm van participatie.

Mevrouw Meering (VVD) merkt op dat de VVD niet *opeens* tegen is; hierover zijn al veel debatten gevoerd. Al meerdere keren stemde de VVD tegen. Het verschil tussen participatie en Burgerberaad is dat juist bij dit Burgerberaad gekozen is voor een heel groot thema. Het thema dat alle Utrechters raakt. Kijkend naar kleine participatietrajecten die doorgaans worden georganiseerd, gaat het over een herinrichting van een straat of een weg. Dan vindt haar fractie het heel goed en logisch dat de buurt meepraat. Dat is wezenlijk anders.

1160 **Mevrouw Leever** (PvdA) merkt op dat sommige participatietrajecten ook over hele grote besluiten gaan. Ze noemt de parkeergarage Paardenveld. Zij vraagt waarvoor de VVD bang is, als het gaat om het Burgerberaad.

Mevrouw Meering (VVD) vindt de parkeergarage Paardenveld geen goed voorbeeld. Dat is ook een lokale ontwikkeling waar de buurt tegen is en veel over meesprekt. Zij vindt het goed dat de buurt daarover mee mag participeren. Haar fractie vindt dat er op een gegeven moment een grens ligt tussen waarover de gemeenteraad gaat, waarvoor is de gemeenteraad aangesteld, en waarover participeren burgers mee. Sommige onderwerpen moeten bij de raad blijven liggen, zo stelt mevrouw Meering namens haar fractie.

1170 **Mevrouw Leevers** (PvdA) begrijpt hieruit dat de burgers wel mee mogen praten maar dan heel beperkt, alleen over bepaalde punten en daarna niet meer. Zij vraagt of de VVD bang is om macht uit handen te geven.

Mevrouw Meeding (VVD) antwoordt ontkennend. De VVD zou bijvoorbeeld graag willen dat de burgers mee mogen praten over de invoering van betaald parkeren. Dat wil dit college niet. Dit is in de woorden van mevrouw Leevers bang om macht uit handen te geven.

1180 Zij gaat ervan uit dat zij het kader duidelijk uiteengezet heeft; de gemeenteraad is ook ergens voor aangesteld en heeft een bepaalde opdracht meegekregen. Zij vindt dat de gemeenteraad dan ook moet beslissen of een lokaal vuurwerkverbod ingesteld moet worden of niet. Dat raakt alle Utrechters. Of laat de gemeenteraad lokale zaken door bewoners bepalen?

Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat ook de schade aan de openbare ruimte veroorzaakt door vuurwerk, toegenomen is.

Voor de jaarwisseling wordt al jaren een speciale aanpak uitgerold. Zij vindt dat op zich heel erg goed. Deze aanpak is in haar ogen wel al een aantal jaren min of meer dezelfde. Zij vraagt of het wellicht tijd wordt voor een vernieuwende aanpak met nieuwe interventies. Maar misschien ook wel met meer camera's, met drones, of met meer waarschuwingsbrieven. In 2018 was er een plan voor de aanpak tegen autobranden. Zij vraagt of het wellicht tijd wordt om dat plan te gaan vernieuwen. Zij legt die vraag voor aan de burgemeester.

1190 *Niet agenderende partijen*

Mevrouw Fattal (GroenLinks) sluit zich graag aan bij de vragen van de Partij voor de Dieren over dit onderwerp. Het zal niemand verbazen dat zij blij zijn met deze uitkomst van het Burgerberaad en dat deze jaarwisseling eindelijk een vuurwerkverbod heeft gekend.

Ook haar fractie maakt zich zorgen over het gegeven dat er weinig is ingegrepen. Zij zag veel dingen misgaan tijdens Oud & Nieuw waar de politie naar keek; zij begreep dat omdat er prioriteiten waren. Maar dat zag er wel gek uit voor de stad.

1200 Zij vindt dit een mooi begin. Wat haar betreft handhaaft het stadsbestuur dit vuurwerkverbod nog jaren. Zij hoopt elk jaar op iets meer respect vanuit Utrechters dat dit zo gaat.

De heer Van den Broek (CDA) hoort GroenLinks zeggen de komende jaren het vuurwerkverbod te handhaven. Zijn probleem is dat er niet gehandhaafd wordt. Hij vraagt of GroenLinks het voorstel gaat doen om ervoor te zorgen dat in de komende jaren wel wordt gehandhaafd.

1210 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) verwacht dat het, het CDA niet zal verbazen dat ongelooflijk veel dingen misgaan in de stad, zeker ook tijdens de jaarwisseling, waarop gehandhaafd moet worden. Heel veel capaciteit is gaan zitten in de bestrijding van autobranden. Het is niet mogelijk om op alles in te spelen. Zij begrijpt waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt. Tegelijkertijd hoort zij de signalen in deze raad dat het gek is dat heel veel mensen vuurwerk hebben afgestoken. Zij zagen dat het vuurwerkverbod geen effect had. Haar fractie vindt het ook vreemd. Zij pleit ervoor voortdurend de prioriteiten in de inzet na te gaan. Zij gaat daaraan nu niets doen om dat te veranderen. Zij verwacht dat in de komende tijd het gedrag van de burgers verandert. Dat hoeft niet alleen te gebeuren met handhaving.

De heer Van den Broek (CDA) vraagt of GroenLinks in de komende jaren hiermee gaat doormodderen. Wat wil GroenLinks gaan veranderen?

Mevrouw Fattal (GroenLinks) stelt zich voor dat burgers zich houden aan de regels ook wanneer er niemand naast staat met een knuppel. Zij benadrukt dat het hier gaat om een cultuurverandering.

De heer Van den Broek (CDA) herhaalt zijn vraag wat GroenLinks wil gaan veranderen om ervoor te zorgen dat het verbod in de komende jaren wel iets uithaalt.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) deelt de conclusie niet dat het verbod niets heeft uitgehaald. Zij deelt wel dat het nodig is dat de gemeente alternatieven biedt voor de viering van Oud & Nieuw. In die zin vindt hij de vraag van het CDA terecht: welke activiteiten biedt de gemeente voor jongeren die juist het vuurwerk afsteken. Daarop moet vooral ingezet worden. GroenLinks zal altijd voorstander zijn van het aanbieden van goede alternatieven. Wat haar betreft moet de gemeente niet met een knuppel er naast gaan staan.

Beantwoording

Burgemeester Dijkma zal vooral ingaan op de vragen over het verloop van de jaarwisseling. Wethouder Oosters zal antwoorden op vragen over het Burgerberaad.

Zij merkt op dat veel zaken zijn ingebracht en dat een aantal ervan om een weerwoord vragen.

Zij is het met iedereen eens die stelt dat deze jaarwisseling op een aantal punten niet goed gegaan is. Het stadsbestuur heeft op een aantal plekken in de stad de ME moeten inzetten. Daaruit valt af te leiden dat er iets niet goed ging. Zij spreekt haar afschuw uit over de aanvallen op de brandweer met cobra's toen de brandweer autobranden bluste.

Zij vindt het ingewikkeld om een 1 op 1 relatie te leggen met het afsteekverbod. Zij maakt zich zorgen over het toenemende geweld op hulpverleners.

De burgemeester bestrijdt dat er niet gehandhaafd wordt. Zij merkt op dat het voor de mensen die dat werk doen vervelend is om te vernemen dat raadsleden een dergelijke inbreng hebben. De gemeente heeft met capaciteitsgebrek te maken; in dat opzicht valt te verklaren dat er prioriteiten gesteld zijn. De handhaving van de openbare orde en het beschermen van de brandweer en de hulpverleners zijn dan het belangrijkste.

De burgemeester benadrukt dat ze niet beschikt over blikken met agenten of handhavers om open te trekken. De mensen die er zijn, worden ingezet. Die draaien in deze periode meer diensten dan de burgemeester verantwoord vindt.

Mevrouw Meerdering (VVD) kan deze inbreng van de burgemeester goed volgen. Het was haars inziens ook bekend bij de gemeenteraad; er werd geen extra geld vrijgemaakt voor handhaving om allerlei redenen omdat het geld niet tegen de plinten klotst. Dat begrijpt iedereen. Dat is een keuze. Dan is het niet gek dat er 0 boetes zijn uitgeschreven. Er was geen extra budget.

Burgemeester Dijkma weet niet zeker of met meer handhavers meer boetes zouden zijn uitgeschreven. Zij zal daarop ingaan in de techniek.

Op een aantal plekken in de stad was er grote onrust. In de afgelopen jaren is een aanpak opgebouwd waarbij de gemeente veel doet, ook op preventie. Het is niet helemaal waar dat de gemeente niets nieuws heeft gedaan; voor het eerst is gewerkt met last onder dwangsom. Vorig Oud & Nieuw is die last opgelegd aan drie personen. Dat is niet gemakkelijk omdat er dossieropbouw voor nodig is voordat is af te dwingen dat iemand op een bepaald moment ergens niet mag zijn. Daarvoor is een dossier nodig om dat juridisch stand te laten houden. Het dossier dat vorig jaar is

gemaakt bij de vorige jaarwisseling, gold voor dit jaar. Voor dit jaar wordt beoordeeld of nieuwe last onder dwangsom moet worden uitgevaardigd naar aanleiding van het afgelopen jaar voor het volgend jaar. Het dossier van 2023 heeft zijn werk gedaan voor het afgelopen jaar. Het dossier van 2024 gaat zijn werk doen voor het komend jaar. Eerder zal begonnen worden met dossieropbouw om daarop meer effectief te kunnen zijn.

De heer Maas (VOLT) vraagt hoe tot de mensen gekomen wordt aan wie last onder dwangsom wordt opgelegd.

Burgemeester Dijkma licht toe dat deze mensen geregistreerd worden. De gemeente kent ze. Daarbij zijn heterdaad situaties. Het moet gaan om een stapeling van incidenten waaraan mensen zich schuldig maken. Die opeenstapeling maakt dat de burgemeester een bestuurlijke maatregel kan nemen.

De heer Maas (VOLT) vraagt of de burgemeester wil toezeggen dat de raad een terugkoppeling krijgt van uitgevaardigde bestuurlijke maatregelen.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat dat altijd gebeurt. Dat zal ook in de brief over de volgende jaarwisseling gebeuren. De drie die een LOD opgelegd hebben gekregen, kwamen ook niet in beeld. De burgemeester c.s. veronderstellen dat dit wel gewerkt heeft. Wat haar betreft is dit een maatregel om in de toekomst verregaand op in te zetten.

Ook het Burgerberaad heeft in zijn advies gezegd te verwachten dat er nog steeds vuurwerk zal worden afgestoken ondanks het verbod. Met het vuurwerkverbod wordt wel landelijk een politiek signaal afgegeven over een landelijk verbod, ook vanuit de gemeente. Dat biedt zicht op een langere termijn oplossing. Dat betekent dat het college zich inzet voor een intensief lobbytraject om tot een landelijk vuurwerkverbod te komen. Het college heeft zich aangesloten bij het vuurwerk Manifest. Samen met de G4 en de VNG steunt het college het Manifest en richten partijen zich tot de landelijke politiek. Zij heeft met verschillende fractievoorzitters hierover contact om na te gaan of er steun kan komen voor het Initiatief Wetsvoorstel. Zij bevestigt dat raadsleden kunnen helpen door hun landelijke partijen op te roepen tot dit standpunt te komen. Momenteel wordt diep nagedacht bij de landelijke coalitiefracties over de vraag wat hiermee te doen. Dat heeft ook te maken met de uitspraak van de hulpverleners voor een landelijk vuurwerkverbod. Zij veronderstellen dat de handhaving dan gemakkelijker wordt.

Met betrekking tot het punt van mevrouw Meerding zet de burgemeester uiteen dat het lokale afsteekverbod alleen betrekking heeft op een heel beperkte periode, namelijk vanaf 18.00 uur 's avonds 31 december tot 2 uur op 1 januari. Zij merkt op dat mevrouw Fattal hierover een aantal terechte opmerkingen heeft gemaakt; het is alle hens aan dek op zwaardere problemen om de openbare orde te handhaven. Voor een boete is een heterdaad noodzakelijk. Dat is op een oudejaarsavond niet gemakkelijk. Zij bevestigt dat een cultuuromslag tijd nodig heeft.

Er zijn 550.000 mensen bereikt met een advertentie over het afsteekverbod. Ook kan zij bevestigen dat het van belang is de alternatieven onder de aandacht te brengen. Zij wil van harte streng communiceren maar zij beseft dat het moet werken. Zij heeft zich laten leiden door mensen die deskundig zijn in het reclamevak. Voor het komend jaar kan hierin verandering gebracht worden. Zij weerspreekt dat het college stelt in ieder geval niet te gaan handhaven. Het college heeft wel een reëel verwachtingspatroon willen neerleggen bij de raad over wat een vuurwerkverbod zou opleveren gezien zijn besef welke inspanningen nodig zijn op een oudejaarsavond.

De heer Van den Broek (CDA) deelt dat het vanzelfsprekend is dat mensen zich zouden moeten houden aan de regels. Hoewel zoveel mensen bereikt zijn laten de cijfers zien dat er niets is veranderd. Zijn enige conclusie is dat handhaving nodig is. Hij vraagt hierop de reflectie van de burgemeester. De vraag is wat te doen nu mensen zich niet aan de regels houden.

1320 **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat zij geen panacee heeft voor alle kwalen. Dat is de cultuurverandering die noodzakelijk is. De omslag zal ook moeten komen vanuit de samenleving zelf.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) is ook geen communicatie-expert. Zij heeft wel gemerkt dat op de advertentie voor alternatieven geen melding wordt gemaakt van een verbod. Dan wordt niet gecommuniceerd over dat er een verbod is. Zij vraagt de burgemeester of zij dit deelt en of zij kan toezeggen dat hierover explicieter te communiceren is.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat zij zeer bereid is voor het komend jaar na te denken over nog andere vormen van communicatie en daarin precieser te zijn.

1330 Daarmee heeft ze geen probleem. Het lijkt haar wel verstandig dit over te laten aan de deskundigen. Op een aantal punten zal het beleid over een andere boeg gegooid moeten worden. Zij vindt het uitstekend om de communicatie daarin mee te nemen en daarvan onderdeel te laten zijn.

Ze denkt aan getuigenissen van handhavers die op oudejaarsavond hebben gewerkt en het heel zwaar hebben gehad. Zij overweegt dit type getuigenissen in te zetten om mensen wakker te schudden. Zij is zeer bereid om daarover na te denken en zij benadrukt dat het college dat al doet.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) bevestigt dat ook zij denkt dat getuigenissen kunnen werken. Zij benadrukt het belang van expliciet te duiden op het afsteekverbod. Zij vindt het fijn te horen van de burgemeester dat gekeken wordt naar mogelijke verbeteringen in de communicatie. Zij hoopt dit te hebben kunnen horen als een toezegging dat ook gekeken wordt naar de communicatie van het verbod.

1340 **Burgemeester Dijkma** antwoordt bevestigend.

Zij deelt mee dat er 13 extra flexibele camera's zijn ingezet op basis van art 3 van de Politiewet. Die zet het college al in. Ook hiervoor geldt dat ze niet overal zijn in te zetten. Soms worden die camera's letterlijk mee vernield in het geweld. Ze worden wel degelijk gebruikt. Zij benadrukt dat het politiecamera's zijn, niet de gemeentelijke.

1350 Het lijkt haar verstandig om in aanloop naar de nieuwe jaarwisseling de raad op de hoogte te stellen van de aanpak zoals het college dat voor zich ziet. De raad kan er zeker van zijn dat de werkgroep zijn vruchten zal afwerpen. Die aanpak is op enig moment met de raad te delen. Hiermee rondt zij haar beantwoording af.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt de burgemeester een datum te noemen waarop het college zijn aanpak bekend maakt.

Burgemeester Dijkma antwoordt "begin Q4".

Gemiste vragen?

1360 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) heeft de burgemeester veel horen zeggen over de lobby voor het landelijk vuurwerkverbod. Zij had gevraagd of het verkoopverbod daarin wordt meegenomen. Ook had zij een toezegging gevraagd of er in de communicatie richting afstekers kan worden gecommuniceerd dat ze én in overtreding zijn en asociaal.

Burgemeester Dijk antwoordt bevestigend op het eerste. Voor het tweede laat zij graag de precieze bewoording over aan de experts. Zij zal de onderliggende boodschap meegeven.

Toezeggingen

de burgemeester zal

- 1370 – Begin Q4 2025 de raad informeren over de aanpak van de handhaving van de orde in de jaarwisseling.
- Dit jaar nadenken over andere manieren van communicatie en in de brief over de aanpak van *de handhaving van de orde* daarover terugkomen bij de raad.

Wethouder Oosters beantwoordt de aan haar gestelde vragen en zij gaat in op de vragen over evaluatie van het Burgerberaad, en van de afgelopen jaarwisseling op de terreinen waar die evaluatie het advies van het Burgerberaad raakt. Zij zal ook ingaan op de vooruitblik. Veel vragen richten zich daarop, niet alleen voor een volgende Burgerberaad, maar ook voor een volgende jaarwisseling.

- 1380 De Partij voor de Dieren deed de suggestie om de vergoedingen mee te nemen bij een volgend Burgerberaad. Tot haar geluk stond hierover het nodige opgenomen in de brief; dat het college dit ziet als een relevant punt om mee te nemen. Daarom zet het college zich in richting de belastingdienst om na te gaan of hierin meer ruimte is te krijgen. Dit maakt het verschil voor een aantal deelnemers.

De Partij voor de Dieren reflecteerde op het onderwerp. Daarover ging het vaker in dit debat. Zij vindt het belangrijk te onderstrepen dat dat onderwerp breder was dan alleen het afsteekverbod. Het ging over de nieuwe jaarwisseling, een nieuwe traditie en hoe die nieuwe traditie er moet uitzien volgens het Burgerberaad. Daaraan heeft het college absoluut iets gehad en zelfs aan de manier waarop een dergelijk afsteekverbod is ingericht. Daarover had de raad geen uitspraak gedaan.

- 1390 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) is benieuwd te vernemen wat er uit de gesprekken over de vergoedingen komt.

Wethouder Oosters zal hierover terugkomen aan het eind van haar beantwoording. Een vraag vanuit ChristenUnie, CDA, Student & Starter was hoe ervoor te zorgen dat de stem van de minderheid in een Burgerberaad op een goede manier tot zijn recht komt. Student & Starter had het over de jongeren, het CDA en de ChristenUnie trokken dat iets breder. De wethouder denkt dat het heel belangrijk is dat ook het college dit ziet als een belangrijk evaluatiepunt voor een eventueel volgend Burgerberaad. Zij noemt in dit verband de taligheid van de werkvormen, de ervaring die mensen hebben met vergaderen en hoe dat op een goede manier te doen. Dat kan betekenis hebben voor de toegankelijkheid. Het college vindt dat een belangrijk punt om mee te nemen bij een volgend Burgerberaad.

- 1400 De heer Van Bergen refereerde aan de 75% meerderheid; dat percentage wordt bij het begin van het Burgerberaad door de deelnemers zelf vastgesteld. Daaraan zijn geen regels aan de voorkant verbonden.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) licht toe dat zijn vraag enerzijds praktisch was en anderzijds filosofisch; hij vraagt hoe het er dan uitgezien zou hebben.

- 1410 **Wethouder Oosters** zet uiteen dat wanneer nu gekeken wordt naar de voorstellen die gedaan zijn, er een aantal is dat niet aangenomen zou zijn bij 75% en nu wel. Zij verwacht dat daarin een verschil zou hebben gezeten. Zij denkt dat het iets krachtigs is van het Burgerberaad dat in de conclusie niet iedereen hetzelfde denkt en dat het ook gaat om de gezamenlijke ervaring en dat daarop een goed proces wordt inge-

richt en dat er uiteindelijk adviezen kunnen komen in een gezamenlijk afgesproken meerderheid. Dat is niet per se 50% plus 1. Het Burgerberaad heeft gekozen voor 2/3 plus 1. De wethouder denkt dat het een mooie manier is om het proces gezamenlijk in te richten voordat overgegaan wordt tot inhoudelijke besluitvorming. Wellicht is dit het punt mee te nemen in de evaluatie van een volgend Burgerberaad. De wethouder gaat in op de 3 punten die UtrechtNu! maakte:

(1) De feedback op het kritisch evalueren. De wethouder denkt dat het college zijn uiterste best heeft gedaan om echt goed te kijken naar hoe dit proces is gedaan.

1420 Juist ook omdat het een eerste editie is. Het college heeft externen laten meekijken, het college heeft experts laten meekijken en er de deelnemers van het Burgerberaad naar gevraagd. De wethouder denkt veel verbeterpunten te hebben opgeschreven in haar brief.

(2) Waar het gaat om de representativiteit, begrijpt de wethouder die inbreng niet zo goed. De raad heeft het kader vastgesteld voor het college om te sturen op die representativiteit. Dat kader was afhankelijk van een aantal factoren; gezamenlijk is destijds besloten dat de houding van de deelnemers ten opzichte van het onderwerp niet een van die factoren is, juist omdat dat kan polariseren, juist omdat dat ook iets sturends is voor het gesprek dat uiteindelijk gevoerd gaat worden. Het college heeft

1430 voldaan aan de criteria die de raad heeft gesteld op het gebied van representativiteit, en hoe. Zij is daar trots op. Zij vindt dat dit niet iets is dat negatief terug zou moeten komen in de evaluatie.

(3) De reflectie op *meer tijd die nodig is voor het overleg* - was een van de feedbackpunten van de deelnemers; het college ziet dit als één van de evaluatiepunten. Niet zozeer over de quote die de heer Klijn voorlas, maar wel dat voldoende tijd nodig is om daadwerkelijk het goede overleg met bewoners te voeren. Het is niet zo dat het erg is dat nog steeds tegenstellingen bestaan binnen het Burgerberaad op het einde van een dergelijk proces. De wethouder is van mening dat niet geprobeerd moet worden om die tegenstellingen weg te poetsen.

1440 **De heer Klijn** (UtrechtNu!) brengt onder de aandacht dat onderzoekers van de Haagse Hogeschool stellen dat er voldoende tijd was alleen dat er niet voldoende ruimte was voor deliberatie, voor dialoog. Hij vraagt de reactie van de wethouder daarop.

Wethouder Oosters heeft ook met andere instellingen gesproken naast de Haagse hogeschool en ook in de observatie van het Burgerberaad, in de tweede sessie, hadden zij daartoe de ruimte. Altijd is in de gespreksvorming na te gaan hoe om te gaan met het minderheidsstandpunt en hoe daarvoor de ruimte te geven. Over de vormen van *gesprek voeren en de werkvormen* is wat haar betreft een stevige evaluatie op te zetten. Dat zit volgens de wethouder hierin voldoende gebakken.

1450 **De heer Klijn** (UtrechtNu!) brengt het rapport van de hogeschool onder de aandacht. Hij vraagt of dit richting de toekomst geborgd is: dat er een onafhankelijke evaluatie plaatsvindt. Of evalueert de gemeente zelf?

Wethouder Oosters merkt op dat het college dat nu gedaan heeft en dat het college daarmee een positieve ervaring heeft. Dit komt ook doordat het hier gaat om het eerste Burgerberaad; daaruit heeft het college veel lessen meegenomen. Zij kan zich voorstellen bij een volgend Burgerberaad, dat het alsnog heel fijn is om daarbij externen betrokken te hebben. Dit was een gelukje omdat de Haagse Hogeschool met dit thema bezig was. De vraag is of dit standaard ingebakken moet zitten of op bepaalde onderdelen van het proces.

- 1460 **De heer Klijn** (UtrechtNu!) merkt op in dit kader dat er maar een heel klein percentage vuurwerkliefhebbers deelnam; hij vraagt of daarvoor voldoende aandacht is bij een komend Burgerberaad. Dat kan wat hem betreft in grote mate zelfselectie zijn. **Wethouder Oosters** benadrukt niet geselecteerd te hebben op standpunten ten opzichte van het vraagstuk. Dat is expres zo gedaan. Daarin wilde het college niet sturend zijn, en ook niet voor een bepaalde houding waarmee mensen het gesprek zouden ingaan. Mensen kunnen ook van standpunt zijn veranderd gedurende het proces. Zij vindt het lastig om daarop te sturen. Zij kan zich voorstellen dat goed gekeken is naar hoe het minderheidsstandpunt goed naar voren was te brengen. Zij heeft niet de indruk dat het standpunt van diegenen die voor vuurwerk zijn, niet
- 1470 aan bod is gekomen. Zij ziet dat niet zo. Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de evaluatie van de jaarwisseling in de nieuwe vorm. D66 ging daarop in met vragen over Buurtje; de buurtinitiatieven. En zij noemt hierbij het Kerstboomkanon. De wethouder merkt op dat het verhaal van D66 in grote lijnen klopt. Het Kerstboomkanon was zo'n vreemde eend in de bijt dat het niet een goed voorbeeld is van hoe alle initiatieven van bewoners zijn afgehandeld. In deze specifieke casus was een verlof nodig voor de wapenwet. Dat was met het tijdverlies dat daarbij gepaard ging, een te complex verhaal om op te lossen. Het is mogelijk aanvragen eerder open te stellen. Voor de gemiddelde aanvraag was dat tot haar geluk niet nodig. Zij merkt op dat mensen vaak later dit jaar gaan nadenken over de jaarwisseling; zij betwijfelt of het eerder openstellen functioneel is.
- 1480 Zij weerspreekt de stelling als zou *geen extra handhaving* geen goede uitvoering zijn van het advies. Het Burgerberaad heeft in het advies aangegeven te zien dat er niet meer capaciteit is voor handhaving. Het Burgerberaad zag ook dat dit iets betekent voor de uitvoerbaarheid en toch was het Burgerberaad ervan overtuigd dat het verbod een goed idee is voor de stad Utrecht. Dat brengt van alles met zich mee. Het Burgerberaad heeft in zijn wijsheid besloten dat het dan toch nog zou kunnen zijn dat er vuurpijlen de lucht ingaan met Oud & Nieuw. Om de beweging in gang te zetten, vond het Burgerberaad het belangrijk dat er een lokaal verbod zou komen. Het college heeft dat op die manier uitgevoerd.
- 1490 Het CDA had ook een mening over de alternatieven; het college was daarover enthousiast, juist ook omdat het een brede doelgroep in de stad heeft bereikt, of dat nou met de buurtinitiatieven was of met het centrale aftelmoment of met het voetbaltoernooi of met de jongeren events die zijn georganiseerd; het was vol en uitverkocht en er waren heel veel mensen aanwezig. De wethouder vindt dat heel erg goed voor de allereerste keer.
- Mevrouw Meerding** (VVD) gaat in op de antwoorden van de wethouder op de adviezen van het Burgerberaad; zij zei dat het Burgerberaad het lokale afsteekverbod wilde. Zij legt de vraag voor of het Burgerberaad daar wellicht ook handhaving bij gewild had.
- 1500 **Wethouder Oosters** merkt op dat het Burgerberaad in het proces tot het komen tot het advies, heel veel verschillende partijen heeft gehoord. Het Burgerberaad heeft politie en handhaving bijvoorbeeld bevraagd, de gemeente ondervraagd en zij denkt dat het Burgerberaad in de ideale wereld heel graag had gehad dit snel te kunnen handhaven. Het Burgerberaad wist ook dat het niet uitvoerbaar was gezien het budgettaire kader. Het is niet mogelijk om zomaar een blik met handhavers open te trekken die in het komend Oud & Nieuw daar in functie zijn. Met die informatie is toch gekozen voor een lokaal vuurwerkverbod.

Mevrouw Meering (VVD) bevestigt dat het niet mogelijk is om zomaar een blik met handhavers open te trekken. Zij merkt op dat in Rotterdam extra geld vrijgemaakt is voor de handhaving van vuurwerk tijdens Oud & Nieuw. Had het college zelf geen middelen kunnen vrijmaken?

Wethouder Oosters merkt op dat het college het advies van het Burgerberaad precies heeft uitgevoerd. Het college heeft dat advies overgenomen. Onderdeel van dat advies was een lokaal afsteekverbod, maar niet het aannemen van handhavers. Het college en de raad hebben daar niet op bijgestuurd. Zij is van mening dat tot dit alternatief is besloten gezamenlijk in wijsheid met het advies van het Burgerberaad. Zij zal ingaan op wat het betekent voor een mogelijk vervolg.

De heer Van den Broek (CDA) gaat in op de alternatieven. Hij vindt het goed dat die er waren. Mogelijk was hij te kritisch over de alternatieve lichtshow. Het viel hem wel op dat heel veel van deze zaken overdag plaatsvonden terwijl het grootste gedeelte van de overlast 's avonds en 's nachts is. Hij legt de vraag voor of het goed is om na te denken over alternatieven juist op tijdstippen waarop de meeste overlast is.

Wethouder Oosters vindt dit een interessante suggestie. Het college wilde kinderen en jongeren ook bij de alternatieven betrekken. Misschien moet er iets meer georganiseerd worden in de nacht om een alternatief een alternatief te laten zijn. Zij bevestigt dat het gaat om schipperen.

Met de campagne is een grote groep bereikt. Het is juist dat nog lang niet iedereen bereikt is. Dat heeft niets te maken met de snelkookpan waarin de eerste editie georganiseerd moest worden. De campagne was overal te zien. Mogelijk zijn er verbeteringen aan te brengen in relatie tot het verbod. Het college heeft zich ingespannen om de activiteiten zo toegankelijk mogelijk te houden voor iedereen. Dat is goed gelukt.

Mevrouw Leevers (PvdA) doelde op een meer sociaal economische toegankelijkheid. Zij had begrepen van de heer Stam dat op het Jaarbeursplein mensen hun eigen consumptie mochten meenemen en dat consumpties die daar verkocht werden duur waren. Ze kan zich voorstellen dat dit een drempel is voor mensen om dan toch te komen.

Wethouder Oosters noemt dit het eeuwige dilemma; het is niet te doen wanneer de kosten niet ergens door gedekt kunnen worden wanneer evenementen gratis toegankelijk zijn. De gratis toegankelijkheid heeft wel geholpen.

Mevrouw Leevers (PvdA) legt de vraag voor of hierin helemaal geen ruimte zit; dat wanneer mensen het zich niet kunnen veroorloven ze wel hun eigen consumpties kunnen meenemen.

Wethouder Oosters wil dit niet toezeggen gezien de financiële uitdaging die het college heeft in de huidige tijd.

Veel vragen zijn gesteld over een volgend Burgerberaad. D66, EenUtrecht, Partij voor de Dieren, CDA en VOLT zijn hierop ingegaan. Aan een Burgerberaad zijn inderdaad kosten verbonden. Wat het college betreft moet op niet veel beknipt worden wanneer het stadsbestuur dit goed wil doen. Dat maakt het ingewikkeld om dit middel te kunnen inzetten. De wethouder gelooft wel dat dit een goede samenwerking is met de stad waarbij bewoners echt aan zet zijn. Dat zou uiteindelijk kunnen leiden tot het besparen van kosten voor de gemeente. Daarover is hij het eens met EenUtrecht. Het Burgerberaad is niet voor ieder vraagstuk het juiste middel. Dat is de zoektocht waarin het stadsbestuur zit. Daarom wil het college zich eerst focussen op de inhoud van volgend vraagstuk dat het college in opdracht van

de raad met de stad wil bespreken, voordat het college een financieel voorstel aan de raad gaat voorleggen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of dit betekent dat bij de Voorjaarsnota geen voorstel komt voor het reserveren van een half miljoen.

1560 **Wethouder Oosters** zet uiteen dat zij de raad bij de komende Voorjaarsnota nog geen voorstel zal doen voor het reserveren van geld voor een nieuw Burgerberaad. Zij refereert aan een brief van gisteren over onder meer Samen Stad Maken en over het Burgerberaad. Zij zal straks ingaan op een volgende editie en de timing daarvan.

Dat normaal gesproken de kosten van de ambtenaren niet meegenomen worden in deze berekening, was een vraag van de Partij voor de Dieren. Het college begrijpt dat dit een vertekend beeld kan geven. Er zijn kosten nodig voor projectleiders en communicatieadviseurs, specifiek voor het Burgerberaad, aanvullend op huidige werkzaamheden. Die kosten zijn niet elders gereserveerd op dit moment. Daarom
1570 moet dit vrijgemaakt worden in het totaalbudget. Wanneer een Burgerberaad de vervanging is van een ander samenwerkingsproject, zijn deze kosten minder. Dat moet bekeken worden wanneer een onderwerp is gekozen. Daarvoor is dat ingewikkelder. Bij een regulier participatietraject zijn de kosten niet apart in beeld gebracht omdat de kosten van projectleiding en communicatieadviseurs onderdeel uitmaken van het project, waarvan de participatie onderdeel uitmaakt.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) brengt haar vraag onder de aandacht aan de wethouder, of zij het met haar fractie een interessant idee vindt om in een regulier participatietraject na te gaan of een vorm van een Burgerberaad daarin zou kunnen
1580 passen.

Wethouder Oosters antwoordt bevestigend. Zij licht toe dat dit een kip-ei kwestie is waarin het stadsbestuur momenteel zit. Zij is met de organisatie in gesprek om juist die onderwerpen boven tafel te krijgen en na te gaan wat zich daarvoor zou kunnen lenen. Wanneer het project zo ver is dat er al een projectbudget is, is het soms ook lastig voor een organisatie om er een Burgerberaad van te maken. Wanneer daarmee dan eerder wordt gekomen, is er misschien nog geen projectbudget; zo is het college aan het puzzelen. Zij bevestigt dat het Burgerberaad heel goed een vervanging kan zijn voor een ander traject. Daarmee probeert het college te spelen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of hij hier hoort dat bij een volgend voorstel voor een volgend Burgerberaad de wethouder ook besparingskosten en ook kosten
1590 in beeld gaat brengen van vergelijkbare trajecten.

Wethouder Oosters licht toe dat het college momenteel ook bezig is met een thema als Zorgen voor Elkaar. Het college gaat daarbij wel na wat er überhaupt in een projectbudget al gereserveerd is voor communicatie en samenwerking met bewoners en hoe een en ander meer op elkaar is af te stemmen. Ze denkt ook dat het kan helpen voor het Burgerberaad de kosten van de trajecten naast elkaar te leggen. Een Burgerberaad is over het algemeen duurder dan de meeste andere vormen van samenwerking met de stad.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de wethouder het eens is met zijn fractie dat alleen maar *die kosten kaal in beeld brengen* niet helpt.

1600 **De wethouder** zet uiteen dat dit te maken heeft met de onderwerpkeuze. Mocht er een onderwerp zijn waarmee de organisatie nog niet van start is gegaan, waarop nog geen project zit en nog geen mensen, is een kaal budget nodig om een Burgerberaad te organiseren. Wanneer een onderwerp gekozen wordt waarmee de organisatie wel van start is en waarbij projectbudget is voor bijvoorbeeld ook

samenwerking met de stad, kan het zijn dat het stadsbestuur dat niet hoeft te doen en dat meer met elkaar te combineren is en dat het Burgerberaad op zichzelf niet vraagt om een kaal budget van 500.000 euro, maar dat dit meer te combineren is met ook het inhoudelijk onderwerp. Dit ligt sterk aan de onderwerpkeuze.

1610 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) licht toe dat zijn vraag vooral er op gericht was of wanneer het wel kan het in beeld gebracht wordt: de besparingskosten en vergelijkbare kosten.

Wethouder Oosters antwoordt dat het college dat zeker zal doen bij de onderwerpkeuze; wat dit betekent voor het budget.

Met betrekking tot de onderwerpkeuze voor een volgend Burgerberaad deed het college in de raadsbrief verschillende suggesties; die suggesties zijn nog niet in beton gegoten. Het college is ook nog steeds op zoek naar goede vraagstukken binnen het ruimtelijk domein. Die zijn niet van tafel.

1620 Met betrekking tot duurzaamheid was duurzame consumptie het meer specifieke onderwerpen waarop het college zich zou willen richten. Daarover en ook over andere onderwerpen zullen eerst straatgesprekken gevoerd worden met bewoners en daarna zal het college zich focussen op de daadwerkelijke vraagstelling, ook naar aanleiding van de opdracht die het college heeft gekregen van de raad.

Onder andere EenUtrecht en VOLT stelden het moment van het Burgerberaad aan de orde; zij vinden dat dit in 2026 moet plaatsvinden. De wethouder begrijpt dat gevoel. Juist na een positieve eerste editie zou het stadsbestuur dat graag willen. De wethouder benadrukt dat dit een zoektocht is. De vraag daarbij is niet alleen financieel, maar ook in mandaat en draagvlak vanuit de raad voor een onderwerpkeuze. Het lijkt het college niet verstandig de raad een besluit te laten nemen over een dergelijk zwaar mandaat bij de stad om vervolgens een nieuwe raad na maart 2026 te moeten laten besluiten over het advies van het Burgerberaad. Het tweede argument is wel financieel, namelijk dat een nieuw Burgerberaad ingewikkeld is in een begroting die tegemoet gezien wordt in het ravijnjaar. De wethouder hoopt op enig begrip uit de raad.

1630 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) noemt dit twee drogredenen waarmee hij niets kan. Zo is alle besluitvorming vanaf nu wel een jaar uit te stellen. Hij vraagt of de wethouder inziet dat wanneer dit niet gedaan wordt in 2026 het structurele karakter en de energie die opgebouwd is, wegvliegen. Hij pleit voor minimaal tweejaarlijks een Burgerberaad.

1640 **Wethouder Oosters** is echt van mening dat een Burgerberaad en het mandaat dat het college vraagt van de raad, totaal anders is dan de andere besluiten die het college aan de raad voorlegt. Het gaat om een uitzonderlijke manier van besluitvorming. Zij denkt niet dat de energie weg is wanneer in 2027 een Burgerberaad gehouden wordt, in plaats van in 2026.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat wanneer er een nieuwe raad komt, die raad niet in 2026 een Burgerberaad zal laten houden. Hij verwacht dat het dan 2028 wordt. Dan is het een keer in de vier jaar; hij merkt op dat dan het Burgerberaad op die manier niet structureel traditioneel wordt ingebouwd. Hij kan er niet bij dat de wethouder dan denkt dat het een regelmatig terugkerend fenomeen is.

1650 **Wethouder Oosters** ziet niet waarom het dan pas in 2028 plaats zou kunnen vinden.

De heer Maas (VOLT) herkent het probleem van de heer Dijkstra wel een klein beetje. Hij bevestigt dat het lastig wordt om dit bij een nieuwe raad neer te leggen. De wethouder zegt zelf dat het wel anderhalf jaar duurt om het voor te bereiden. Dat

zou betekenen dat het bestuur al een eind op weg is. Hij vraagt of gezocht kan worden naar een tussenoplossing zo dat alvast wel de opdracht te verstrekken is, de verkenningen uit te voeren zijn naar het onderwerp dat vast te leggen is.

Wethouder Oosters vraagt haar niet verkeerd te begrijpen. Het college gaat hiermee wel aan de slag. Het college is bezig met de onderwerpkeuze om die keuze aan de raad voor te leggen. Daarvoor heeft de raad een ander pad gekozen dan bij de eerste editie. De vraag was de onderwerpkeuze meer uit de stad te laten komen en dat het college die keuze dan aan de raad zou voorleggen. Het college gaat aan de slag met meer speling en het gesprek daarover. De keuze over het weggeven van het mandaat over een vraagstelling aan het Burgerberaad en het overnemen van het advies, zal wat haar betreft bij één raad worden neergelegd. Dat vindt zij van belang.

De heer Maas (VOLT) begrijpt het antwoord en het punt. Hij vindt het wel een beetje mager. Hoe weet de raad dat het nu toch gaat gebeuren? Hij vraagt of de wethouder zijn dilemma begrijpt. Hij wil de wethouder heel graag tegemoetkomen. Hij begrijpt de argumenten. Hij wil wel dat het gebeurt. Hij wil dat zeker gesteld hebben.

Wethouder Oosters waardeert deze uitgestoken hand. Er zijn verschillende dingen die meer zeker zouden kunnen maken dat in een volgende periode het Burgerberaad wordt georganiseerd. Eén ervan is daar serieus naar te kijken bij de Voorjaarsnota volgend jaar. De nieuwe raad besluit daarover. Misschien zou de heer Maas op de achtergrond in zijn fractie nog een rol kunnen spelen en advies kunnen geven over het belang van de lokale democratie.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de vooruitblik op de komende jaarwisseling. Over de kosten daarvan zijn verschillende vragen gesteld. De wethouder heeft de oproep van de commissie duidelijk gehoord en zij is het ermee eens dat voor de bespreking van de Voorjaarsnota duidelijkheid moet zijn over het organiseren van de volgende edities van de jaarwisseling. Om een geloofwaardig alternatief te hebben voor een verbod is er echt iets nodig. Bekend is bij de raad hoe ingewikkeld het financiële beeld is. Het college puzzelt momenteel intensief en informeert het college de raad voor de Voorjaarsnota over het vervolg van de jaarwisseling.

De wethouder besluit haar beantwoording met op te merken dat dit uiteindelijk een traditieverandering is die tijd kost. De wethouder is dat eens met de fracties die daarover opmerkingen hebben gemaakt. Wat haar betreft kan de raad trots zijn op het eerste Utrechtse Burgerberaad.

De heer Van Vliet (D66) vraagt – om het scherp te krijgen – of het bij de komende Voorjaarsnota het over de financiering gaat van de komende jaarwisseling.

Wethouder Oosters merkt op dat de raadsleden allemaal gerefereerd hebben aan de integrale afweging en dat het belangrijk is dat onderwerp daar te bespreken. Dat is de wethouder met de raad eens. Zij vindt het ook belangrijk om tijdig te communiceren over wat in redelijkheid is te verwachten. Zij wil dat voor de Voorjaarsnota doen.

De heer Van Vliet (D66) begrijpt dat en is het daarover eens. Het ging hem over de volgende jaarwisseling. Of gaat het bij de komende Voorjaarsnota over de komende jaarwisseling?

Wethouder Oosters licht toe dat dit onderdeel is van de puzzel. Zij hoopt dat dit langjarig plaatsvindt.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de wethouder zich bewust is van het gegeven dat de vorige raad heeft besloten om een Burgerberaad te houden en daarbij het mandaat heeft doorgeschoven naar deze raad.

Wethouder Oosters antwoordt dat dit niet waar is. De raad heeft zelf besloten over het mandaat aan het Burgerberaad. De raad heeft besloten over de vraagstelling over de jaarwisseling en dat de raad zich zou binden aan het advies van het Burgerberaad. Dat is niet neergelegd bij een vorige raad.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) attendeert op de motie die in maart 2022 is aangenomen vlak voor de installatie van deze raad om burgerberaden te gaan houden en het besluit om dat definitief op dit onderwerp te doen was in deze raad. Dit is in gang gezet door een vorige raad.

Wethouder Oosters merkt op dat daarop het pijnpunt niet zit. Wat haar betreft is het signaal van de raad duidelijk: de raad wil een Burgerberaad. Zo wil de wethouder die ook. De pijn zit in de keuze van het onderwerp voor een bindend advies. Zij vindt het belangrijk om dat binnen één raadsperiode te houden.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt tot zijn spijt vast dat de wethouder dit middel nu laat vallen.

Wethouder Oosters antwoordt dat dit niet waar is. Het college gaat aan de slag met de uitwerking van het onderwerp. Zij gaat ervan uit dat de raad haar passie ziet voor dit middel voor de lokale democratie. Zij denkt dat het belangrijk is om vanuit realisme te kijken naar wanneer dit goed te organiseren is in de tijd; ook om de verwachtingen te kunnen waarmaken.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) maakt zich zorgen over onder meer de financiering van de alternatieven voor de komende jaarwisseling en het jaar daarop. Zij vraagt of zij de wethouder goed begrijpt dat het de insteek van de wethouder is om die middelen vrij te spelen, niet alleen voor de komende jaarwisseling maar ook voor de jaarwisseling daarop. Zij heeft begrepen dat de wethouder daarop terugkomt voor de Voorjaarsnota.

Wethouder Oosters bevestigt dat zij dit wil bestendigen voor het langjarige. En zij vindt het vervelend ieder jaar het gesprek te voeren over in hoeverre het zeker is. Dat is wel gedaan bij de eerste editie omdat het college wilde zien wat het doet en wat meer of minder moet worden ingezet en het kostenplaatje dat daarbij hoort. Daarvan is nu een beter beeld. Het college zal daarop sturen. Zij bevestigt dat langjarig altijd fijner is. Dat zal zeker de inzet zijn. Zij benadrukt dat het een complexe puzzel is met het ravijnjaar in aankomst. Zij belooft niets.

De heer Klijn (UtrechtNu!) heeft voor zijn gevoel nog te weinig antwoord gekregen op een door hem gestelde vraag. Over de conclusie uit de onafhankelijke evaluatie waarin de onderzoekers stellen dat in groepsgesprekken te weinig tijd was voor verdieping en uitwisseling van verschillende perspectieven. Hij vraagt of het college deze mening deelt. Hij ziet dit niet terug in de conclusie van het college.

Wethouder Oosters vindt dit van belang voor de duur van het traject. Zij hoorde hierover veel terug van deelnemers aan het Burgerberaad. De duur van het Burgerberaad is een evaluatiepunt; het college ziet dit evaluatiepunt niet over het hoofd.

De heer Klijn (UtrechtNu!) ziet die conclusie niet terugkomen in de raadsbrief. Hij vraagt daarvoor een verklaring.

Wethouder Oosters denkt dat die conclusie op een bepaalde manier in de brief wel beschreven is. Zij zal dat nagaan. Wat haar betreft is er alleen sprake van een spraakverwarring; partijen zijn het niet per se oneens met elkaar op dit punt. Zij vindt dat echt gekeken moet worden naar de duur van het traject en of daar genoeg tijd is voor overleg.

De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt de toezegging dat dit evaluatiepunt in de raadsbrief is opgenomen of daarin komt als blijkt dat die er toch niet in is opgenomen.

Wethouder Oosters deelt mee dat het ingewikkeld is in retroperspectief; zij begrijpt wel wat de heer Klijn bedoelt. Wanneer het college aan de slag gaat met het organiseren van een volgend een Burgerberaad, zal zij dit punt meenemen over de tijd en de duur van het traject en dus ook de mogelijkheid om te overleggen.

Gemiste vragen?

1760 **De heer Van Rooij** (Student & Starter) merkt op dat de wethouder in haar beantwoording wel inging op de toegankelijkheid van burgerberaden, maar hij vroeg specifiek naar de ondervertegenwoordiging van de groep onder 25 jaar, omdat mensen pas vanaf 14 jaar kunnen meedoen. Hij begrijpt de minimumleeftijd. Hij vroeg ook een toezegging van de wethouder om dat te compenseren met andere [groepen] jongeren.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) heeft het antwoord op de vraag gemist over de passage in de laatste pagina van de raadsbrief waarin staat dat onderwerpen in het ruimtelijke domein in principe worden uitgesloten. Ook D66 was ermee eens om dat te corrigeren.

1770 **De heer Van den Broek** (CDA) stelde de vraag hoe om te gaan met grote minderheden bij burgerberaden.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) merkt op dat de wethouder terug zou komen op een eerdere beantwoording over de vergoedingen.

1780 **Wethouder Oosters** gaat in op de vraag van Student & Starter. De groep van 14-25 jaar was goed vertegenwoordigd in het Burgerberaad. Die groep was niet ondervertegenwoordigd. Zij was het er over eens dat dat niet gold voor de jongeren jonger dan 14 jaar. Die mochten niet meedoen. Dat is ook onderdeel van de evaluatie en hoe het college wil kijken naar een volgend Burgerberaad. Nu is het afgesloten gehouden van de rest van de stad, ook voor de veiligheid van de deelnemers. Daartoe hebben ze zelf ook besloten. Het college vindt het ook interessant om bij een volgend Burgerberaad na te gaan hoe iets meer om het Burgerberaad heen is te organiseren zo dat ook de rest van de stad bij het vraagstuk te betrekken is. Jongeren vormen daarbij een belangrijke doelgroep.

De heer Van Rooij (Student & Starter) vindt dat goed om te horen. Kijkend naar de evaluatie, is een oververtegenwoordiging te zien van de groep tot 45 jaar. Hij legt dan de vraag voor hoe het kan dat de groep van 0 - 14 jaar niet wordt gecompenseerd met de jongste groepen, van 15 – 25 jaar.

1790 **Wethouder Oosters** gaat er dan vanuit dat de mensen jonger dan 14 jaar hetzelfde zouden denken als die van 14 t/m 25 jaar; aan die conclusie durft de wethouder zich niet te binden. Het punt van Student & Starter is helder; gekeken moet worden naar mogelijkheden om groepen te betrekken, wanneer wettelijke kaders de betrokkenheid van groepen uitsluiten.

Richting EenUtrecht verzekert de wethouder dat het ruimtelijke domein niet van tafel is. Het college is hiermee nog steeds bezig; gezocht wordt naar een onderwerp in het ruimtelijke domein om dat mee te kunnen nemen.

1800 Richting het CDA en Student & Starter en ChristenUnie heeft de wethouder het idee in te zijn gegaan op het minderhedenargument. Zij bevestigt dat dit een belangrijk punt is in de evaluatie. Uiteindelijk zijn de gekozen werkvormen talige werkvormen;

het college vindt dat een van de belangrijkste punten om voor een volgend Burgerberaad na te gaan hoe daarmee om te gaan.

Richting de Partij voor de Dieren zet de wethouder uiteen dat zij gerefereerd heeft aan de brief waarin zij wil terugkomen op wat te doen bij de organisatie van een volgend Burgerberaad, wat daarin allemaal mee te nemen en hoe dat is teruggeko-

men. De wethouder kan zich voorstellen dat in dezelfde brief terug te koppelen is over de vergoedingen. Zij vindt het ingewikkeld om daaraan een termijn te hechten. Dat zou betekenen dat het college aan de slag gaat met het organiseren van een nieuw Burgerberaad en dat het college daarin dit soort punten kan meenemen. Zij stelt voor na te gaan of dit mogelijk is voor maart 2026: Q1 2026.

Toezeggingen

de wethouder zal

- Bij een voorstel voor een volgend Burgerberaad laten zien wat de (besparings)-kosten en kosten van vergelijkbare beleidstrajecten zijn.
- De raad informeren voorafgaand aan de Voorjaarsnota over de financiering van de komende jaarwisseling en mogelijk en langjarig.
- De raad informeren over onder meer de tijd en duur van het traject, mogelijkheden om te overleggen en over vergoedingen wanneer het college aan de slag gaat met een nieuw Burgerberaad.

Wethouder Oosters zegt een brief toe in Q1 2026 (een procesbrief) over de inrichting van een mogelijk nieuw Burgerberaad. Daarbij zal zij ook ingaan op de mogelijke besparingen in relatie tot de te kiezen onderwerpen. Dan komt zij ook terug op het punt van UtrechtNu! en ook op het punt van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de burgemeester ook een toezegging heeft gedaan over een brief over de nieuwe aanpak van de jaarwisseling. Zij legt de vraag voor of dit als een afzonderlijke toezegging moet worden genoteerd.

Wethouder Oosters antwoordt dat de burgemeester die brief heeft toegezegd voor begin Q4.

De voorzitter legt de vraag voor of de agenderende fracties hun doel hebben bereikt.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) zal zeker een motie indienen om de financiering van het Burgerberaad op te nemen in de Voorjaarsnota.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) gaat in overleg met haar fractie. Zij gaat op zoek naar de financiering voor het komend jaar en de jaren daarop.

De heer Van Vliet (D66) kijkt graag mee met de voorstellen. Wat hem betreft krijgt dit onderwerp de B-status voor de behandeling in de raad.

De heer Maas (VOLT) zal zich beraden over de punten waarover hij niet tevreden is.

De voorzitter verzoekt de agenderende fracties er rekening mee te houden dat de agenda van de komende raadsvergadering enorm vol is. Dat betekent dat morgen de agendering binnen moet zijn met het expliciete verzoek een goede reden om deze volgende week te behandelen. Het DB bepaalt op basis van prioriteit de agenda. De agendering moet voor morgen om uiterlijk 12:00 uur binnen zijn bij het raadssecretariaat en bij de griffier.

De voorzitter draagt haar stokje over aan mevrouw Linda Bode. Zij schorst de vergadering.

8 Stand van zaken digitale gezondheid gemeente Utrecht

Wethouder: Streefland, Beleidssterrein: Personeel en Organisatie

Geagendeerd door: Victor Paalman (Horizon), Achraf Aït Daoua (D66)

De agenderende partijen willen graag met elkaar en het college in debat over de digitale gezondheid van gemeente, met nadruk op IT. De agenderende partijen zijn geschrokken door de raadsbrief vorig jaar over het onverwacht aflopen van de ondersteuning van het belangrijkste systeem van de gemeente, en willen daarom meer informatie van het college over de stand van zaken. De gemeente Utrecht huurt ook nog steeds veel externe IT in, wat volgens de agenderende fracties onvoldoende toekomstbestendig is. In een samenleving waarin langzaam alles om technologie en IT gaat draaien gaan de partijen daarom graag in debat.

Dit punt is van de agenda afgehaald.

11 Raadsvoorstel Aanpassing Regeling Risicovolle Projecten

Wethouder: Schilderman, Beleidssterrein: Financiën

In de Regeling Risicovolle Projecten (RRP), zoals door de raad is vastgesteld in juni 2021, is een bepaling opgenomen dat de regeling na 3 jaar geëvalueerd wordt. Deze evaluatie is nu uitgevoerd door een kernteam vanuit Concerncontrol, met advisering vanuit de griffie en op basis van vragenlijsten aan en verdiepende gesprekken met raadsleden.

Het voorstel is de regeling op een aantal punten aan te passen, namelijk:

1. de frequentie van voortgangsrapportages terug te brengen van twee keer per jaar naar één keer per jaar;
2. het opnemen van de optie de toepassing van de RRP voor een project te pauzeren;
3. het vaste evaluatiemoment aanpassen naar een evaluatiemoment naar behoefte.

De voorzitter, mevrouw Bode, leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. Dit onderwerp wordt in twee termijnen besproken.

De commissie

Mevrouw Ramaker (VVD) plaatst een kanttekening bij de frequentie van de voortgangsrapportages namelijk van twee naar één. Bij de investering van meer dan honderd miljoen euro, zoals naar verwachting de Merwedelijn, is het wat haar betreft onvoldoende om slechts één keer per jaar over de voortgang te rapporteren aan de raad. Zij ziet graag dat de wethouder op dat punt een uitzondering maakt op de regel en in de verordening opneemt dat bij investeringen van een omvang van meer dan 100 miljoen euro, meer dan één keer per jaar te rapporteren. Dus bij omvangrijke projecten.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) dankt het college voor het raadsvoorstel. De voorgestelde aanpassingen volgen op de evaluatie van de regeling. De ChristenUnie is blij met de regeling en dat die voldoet aan het doel waarvoor hij is opgesteld na het indienen van de desbetreffende motie in 2018.

Ze vindt het goed te zien dat de regeling effect heeft. Zij vindt het ook goed te zien dat de regeling effect heeft en ook prima dat de regeling aangescherpt wordt op de meegegeven punten.

Zij vindt het ook prima de regeling aan te scherpen op te punten die zijn meegegeven. Ze kan zich ook aansluiten bij het punt dat ingebracht is door de VVD.

Wethouder Schilderman is ook tevreden over de regeling. Dat komt ook naar voren in de evaluatie.

Ook de aangepaste regeling maakt het mogelijk vaker dan één keer per jaar te rapporteren. De raad kan het ook vaststellen bij de start van een project. Dan is af te spreken dat de raad vaker een rapportage wil zien dan die ene keer per jaar.

Dat geeft een mooie invulling aan het verzoek van de VVD en de ChristenUnie. Het college zal bij grote projecten dit bespreken en aan de raad voorstellen.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat in de verordening twee type rapportages zijn opgenomen: voortgang en tussenrapportage. De voortgang wordt als iets zwaarder gezien door de VVD dan een tussenrapportage. Zij doet de suggestie bij de voortgangsrapportage een lid toe te voegen voor de uitzondering op de regel.

1910 **Wethouder Schilderman** licht toe dat de voortgangsrapportages zwaarder zijn omdat die verplicht zijn voor alle projecten die vallen onder de regeling risicovolle projecten. Dat moet per definitie gedaan worden. De tussenrapportages kunnen extra gedaan worden in het geval het gaat om een groot project. Ook dit is af te spreken zo dat het college daaraan gehouden is. Maar wellicht wil de raad dan ook andere zaken in een dergelijk geval.

Mevrouw Ramaker (VVD) attendeert raad erop dat de tussenrapportage het initiatief is van het college van B&W. Bij de voortgangsrapportages en dan vooral lid 2, wordt aangegeven dat het echt over het project gaat; dan wordt niet gesproken over een verzameling van projecten. Zij herhaalt haar verzoek van de wethouder een uitzondering te maken op de regel door toevoeging van een lid bij het artikel over *de voortgangsrapportage*.

1920 **Wethouder Schilderman** heeft aangegeven dat die mogelijkheid voor uitzondering er is en dat die vast te stellen is aan het begin van het project. Zij herhaalt haar informatie. Op die manier is het college er aan gehouden.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of dat betekent dat bij een startdocument een amendement komt vanuit de raad; of komt het college dan met een dergelijk voorstel?

Wethouder Schilderman kan zich voorstellen dat het college bij de Merwedelijn met een dergelijk voorstel komt.

1930 .

De voorzitter verneemt desgevraagd dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.

Zij legt de vraag voor hoe hiermee verder te gaan richting de raad. Zij stelt voor met de A-status.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat dit een zwaarwegend punt was in haar fractie. Zij vraagt of de toezegging herhaald kan worden. Zij zal ook de toezegging meenemen naar haar fractie.

1940 *Toezegging*

Het college zal pro actief een voorstel doen over de rapportages aan de raad als het gaat om grote projecten.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) kan zich vinden in het punt dat de VVD maakt met betrekking tot de bespreking over de frequentie van rapportage bij grote projecten.

De voorzitter stelt voor dit onderwerp door te geleiden naar de raad met de B-status voor 5 minuten. Hiermee rondt zij de bespreking van dit agendapunt af

1950 **9 Controlerende mechanismen VTH**

Wethouder: Streefland, Beleidssterrein: Personeel en Organisatie

Geagendeerd door: Melody Deldjou Fard (GroenLinks), Mahmut Sungur (Denk), Stevie Nolten (Bij1), Ilse Raaijmakers (PvdA), Margreet Raaimaker (VVD), David Bosch (Utrecht nu!), Achraf Ait Daoua (D66), Sjaak van Bommel (Partij voor de Dieren).

Diverse fracties willen in gesprek met het college over het thema “Controlerende Mechanismen bij VTH”, specifiek over welke maatregelen effectief kunnen worden ingezet om discriminatie binnen de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) te voorkomen en te monitoren, waaronder de inzet van mystery guests en alternatieve methoden.

1960 Het doel van het gesprek is samen met het college te bepalen welke mechanismen geschikt zijn om het beleid tegen discriminatie effectief te toetsen, de voortgang te monitoren en waar nodig bij te sturen. Hierbij wordt gekeken naar de aansluiting op bestaand beleid en de haalbaarheid van concrete acties.

Daarnaast wil de fractie van UtrechtNu! graag in gesprek met het college en de andere agenderende partijen over de de uitgebreide maatregelen die VTH al nemen om discriminatie tegen te gaan en dat de inzet van mystery guests onwenselijk is, omdat de kosten niet opwegen tegen de zeer twijfelachtige baten.

De VVD fractie wil naar aanleiding van gesprekken in de technische sessie op 26 november 2024 graag weten in hoeverre onafhankelijk en neutrale klachtenafhandeling binnen de gemeentelijke organisatie mogelijk is? En in hoeverre inzet op inclusie en diversiteit daadwerkelijk effect hebben in de werkbeleving van medewerkers in de gemeentelijke organisatie?

1970 **De voorzitter** leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (Zie hierboven) De bespreking is in één termijn.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) licht toe dat de wens van haar fractie groot is voor de inzet van deze aanpak en zeker op Community-engagement en het laten meelopen van een trainer.

Zij hoorde bij de Raadsinformatiebijeenkomst dat nog veel te doen is bij klachtenafhandeling. Hoe is ervoor te zorgen dat klachten goed gemeld worden?

Het college voor de Rechten van de Mens heeft een nieuw toezienskader

1980 Risicoprofilering gepubliceerd. Zij merkt op dat het een heel handig kader is. Het biedt hele concrete richtlijnen voor de gemeente om discriminatie op grond van ras, nationaliteit te voorkomen. Met specifieke aandacht voor de overheid en de instanties die het risicoprofiel toepassen, zoals VTH. Het toezienskader benadrukt dat er objectieve en neutrale selectiecriteria gebruikt worden, dat transparantie heel belangrijk is en verantwoording over de methodes te gebruiken, en het belang van monitoring en evaluatie om de discriminerende effecten te voorkomen.

Zij vraagt of het college bekend is met het toezienskader. Zo ja, of de gemeente Utrecht al aan dat kader voldoet. Daarnaast wil zij graag een toezegging van het college dit toezienskader te implementeren bij de afdeling VTH. Dat betekent dat het toezienskader structureel meegenomen wordt bij het vaststellen van de handhaving-prioriteiten en vergunningverlening, dat de VTH-beslissingen jaarlijks worden getoetst aan het toezienskader. En dat het toezienskader wordt meegenomen bij het trainen van VTH-medewerkers. Haar fractie gelooft dat wanneer VTH dit kader actief gaat toepassen, VTH discriminatie structureel kan aanpakken en voorkomen. Tegelijkertijd zal het vertrouwen van burgers hersteld kunnen worden met de vergroting van de eerlijke en objectieve gemeentelijke handhaving.

De heer Simşek (DENK) merkt op dat het niet meer de vraag is of institutioneel racisme vóórkomt in Nederland, maar vooral of Nederland bereid is dit racisme te erkennen en keihard aan te pakken.

2000 Zijn fractie is teleurgesteld over het negatieve advies inzake de mystery guest. Zijn fractie had daarvan meer verwacht. Op een aantal punten stelt zijn fractie kritische vragen. Op een aantal punten wordt de indruk gewekt dat het instrument mystery

guest niet per se onmogelijk is, maar vooral ongewenst. Zijn fractie is het daar niet mee eens. Zijn fractie vindt een aantal punten vooral gemakzuchtig.

Het gegeven dat het instrument mystery guest nog niet eerder is gebruikt in het VTH-domein, vindt hij geen reden om dit niet in te zetten. Utrecht heeft wat zijn fractie betreft een landelijke voortrekkersrol. Ook hier kan het inzetten van dit instrument baanbrekend zijn.

2010 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vraagt waarom het ervoor pleit mystery guest in te zetten. Het straalt ook een gevoel van wantrouwen uit, juist naar medewerkers van de gemeentelijke organisatie.

De heer Simsek (DENK) antwoordt omdat het gevoel van wantrouwen onder burgers enorm groot is, zeker burgers die te maken hebben gehad met vormen van etnisch profileren, met vormen van institutioneel racisme, slachtoffers van de toeslagenaffaire, mensen die op terreurlijsten hebben gestaan; wat hem betreft wordt dit geprioriteerd en trekt het college alles uit de kast om institutioneel racisme tegen te gaan. Wat hem betreft neemt Utrecht daarin een voortrekkersrol.

2020 **Mevrouw Ramaker** (VVD) noemt de spionagepraktijken van burgers onderling in de DDR als voorbeeld. Zij vraagt of DENK zich kan voorstellen dat de mystery guest ook een dergelijk beeld oproept.

De heer Simsek (DENK) vindt de vergelijking met de DDR lachwekkend. Hij vindt dit een drogreden.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat aan de inzet van burgeragenten veel voorwaarden verbonden zijn. Zij vraagt of DENK zich kan voorstellen dat dit ook bij mystery guests kan gebeuren, dat veel voeten in de aarde heeft en heel veel kosten met zich meebrengt en dat het effect niet altijd wordt bereikt.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat in het VTH-domein dit niet eerder is ingezet dus kan hij daarover niets zeggen. Hij stelt zich voor dat eerst hiermee geëxperimenteerd wordt om na te gaan of het werkt en wat de effecten zijn.

2030 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) was altijd een groot voorstander van de inzet van mystery guests. Tegelijkertijd raakte zij overtuigd van wat experts hierover zeggen, namelijk dat de uitvoerbaarheid lastig is. Zij deelt met DENK dat het niet per se hoeft te gaan over iets fout doen in de organisatie. Zij noemt de woningmarkt en de stage-markt. Zij vraagt hoe DENK denkt over de uitvoerbaarheid.

De heer Simsek (DENK) denkt dat die manieren er wel zijn. Wat hem betreft mag er ook in geïnvesteerd worden om dit goed op poten te zetten. Mogelijk is hierop ook een pilot te zetten. Dit zou niet bij voorbaat afgeschoten moeten worden.

2040 Hij vervolgt zijn inbreng met op te merken dat gewezen wordt op het juridische - hij vond dat het meest begrijpelijke bezwaar. Dit bezwaar vervalt grotendeels wanneer het dan wel niet ingezet kan worden voor individuele beoordelingen, maar wel voor systeemonderzoek en monitoring. Wat hem betreft kan worden nagegaan waar het bij VTH misgaat. Het ontbreekt ook nog aan een duidelijk beeld. Zijn fractie overweegt een motie om alsnog aan de gang gegaan met mystery guests.

2050 Zijn fractie heeft nog enkele andere voorstellen. Ten eerste noemt hij in dat opzicht het zero tolerance beleid. Zijn fractie was altijd voorstander van een dergelijk beleid tegen racisme en discriminatie binnen de gemeentelijke organisatie. Het moet wat hem fractie betreft niet langer vrijblijvend zijn. Iedere ambtenaar die zich schuldig maakt aan racisme en discriminatie moet wat hem betreft weten dat dat consequenties heeft. Hij benadrukt dat dit een structureel probleem is en geen incident. De overheid heeft de plicht het juiste voorbeeld te geven. Dit is niet de eerste keer waarop zijn fractie dit aankaart. Eerder diende zijn fractie een motie in. Hij verneemt graag

van de wethouder hoe dit principe stevig geborgd zal worden binnen VTH en binnen de hele gemeentelijke organisatie.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat in een technische sessie ook naar voren kwam dat het vooral belangrijk is om draagvlak te creëren, en mensen zich bewust te maken van onbewuste vooroordelen die zij hebben om zo het gesprek aan te gaan en op die manier racisme en discriminatie uit te bannen. Hij vraagt hoe de heer Simşek dit rijmt met het standpunt om vanuit zero tolerance iedereen aan te pakken die een fout maakt.

2060 **De heer Simşek** (DENK) merkt op dat naar zijn weten dat al gebeurt. Worden momenteel allerlei trainingen gegeven over vooroordelen, onbewuste discriminatie. Hij is daarvan in de basis een voorstander. De gemeente heeft ook een normstellende rol als duidelijk aantoonbaar sprake is van discriminatie. Hij is dan van mening dat dat consequenties moet hebben. De norm wordt alleen gesteld wanneer hieraan consequenties worden verbonden.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of de heer Simşek met hem deelt dat racisme en discriminatie veelal een onbewust proces is waarvan mensen zich bewust moeten worden, dan iets dat daadwerkelijk met opzet gedaan wordt.

2070 **De heer Simşek** (DENK) deelt dat niet met heer Van Bergen. Uit steeds meer onderzoeken blijkt dat er sprake is van bewuste discriminatie. Hij noemt de onderzoeken bij de politie, de toeslagenaffaire waarbij duidelijk is geprofileerd op basis van etniciteit. Hij spreekt over gevallen waarbij duidelijk sprake is van discriminatie. Hij spreekt niet over gevallen in het grijze gebied.

Wat zijn fractie betreft zijn woorden niet genoeg. Bij die woorden horen wat hem betreft ook daden. Daarom pleit hij voor een racismeregister. Mensen die veroordeeld zijn voor racisme of discriminatie mogen wat hem betreft in de komende 10 jaar niet meer voor de gemeente Utrecht werken. Dit is ter bescherming van de inwoners van de gemeente Utrecht en een garantie dat de handhavers van onbesproken gedrag zijn. Wat zijn fractie betreft wordt onderzocht hoe dit juridisch te verankeren is hoe dit te koppelen aan de screening bij werving en selectie. Hij krijgt graag een toezegging van de wethouder om dit te onderzoeken en terug te koppelen aan de raad.

2080 Racisme mag van zijn fractie niet in de doofpot belanden. Hij is voorstander van de invoering van een meldplicht voor medewerkers binnen VTH. Ambtenaren moeten verplicht worden discriminatie op de werkvloer te melden en leidinggevenden zouden daarover moeten rapporteren. Wat hem betreft geen vrijblijvendheid meer. Deze meldingen zouden wat DENK betreft doorgezet moeten worden naar artikel 1 Midden Nederland zo dat een onafhankelijke instantie toezicht houdt en misstanden niet langer intern worden weggemoffeld.

2090 En tot slot sluit hij zich aan bij het punt van GroenLinks om bij het hanteren van risicoprofielen het toetsingskader te hanteren dat recent is gepubliceerd door het college voor de Rechten van de Mens. Hij krijgt hierop graag een toezegging.

Mevrouw Barelds (CDA) puzzelde op de woorden van de heer Simşek dat mensen 10 jaar lang niet mogen werken bij de gemeente na een beschuldiging van institutioneel racisme. Zij vraagt hierop een toelichting.

De heer Simşek (DENK) benadrukt dat hij had gesproken over een veroordeling. Hij wil graag weten wat de juridische ruimte is en de huidige juridische stand van zaken daarin. Hij wil zeker stellen dat de ambtenaren wat dat betreft van onbesproken gedrag zijn.

2100 **Mevrouw Barelds** (CDA) begrijpt dat dit dan voor alle gemeenten geldt en niet alleen voor de gemeente Utrecht. Dan blijft dat ook staan voor al het werk en ook bij verandering van gedrag.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat die mogelijkheid er moet zijn zoals bij andere misdrijven gaat daar een bepaalde periode overheen voordat iemand volledig vrijgepleit is.

2110 **Mevrouw Beekmans** (BIJ1) maakt zich grote zorgen over discriminatie binnen de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de gemeente Utrecht. Gesteld is dat er geen discriminatieklachten zijn geregistreerd; dat betekent wat haar betreft niet dat het probleem niet bestaat. Integendeel toont het aan dat de manier waarop meldingen worden geregistreerd en behandeld fundamenteel tekortschiet. Mensen ervaren discriminatie, maar het systeem weigert dit te erkennen. Dit is een systemisch probleem dat vraagt om een radicale herziening van het controlemechanisme en dat vraagt om een stevige aanpak van institutioneel racisme en discriminatie. Haar fractie pleit voor een meer transparant en inclusief meldsysteem waarin intersectionaliteit erkend en vastgelegd wordt. Het huidige systeem faalt omdat discriminatie vaak als tweede of derde punt in de klacht wordt genoemd omdat het buiten de formele registratie valt. De gemeente hanteert slechts één beoordelingsnorm; alleen het eerste item in een melding telt mee in de officiële cijfers.

2120 Daar komt nog bij dat er onvoldoende vertrouwen is gecreëerd in het meldpunt, waardoor de meldingsbereidheid laag blijft. Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst gaven ambtenaren toe dat ze zich bewust zijn van deze gebreken in de meldstructuur maar dat het teveel moeite zou kosten om het systeem te veranderen. Dit roept wat haar betreft serieuze vragen op. Welk signaal geeft de gemeente hiermee af aan de mensen die discriminatie ervaren. Wanneer de gemeente stelt dat er geen formele discriminatieklachten zijn geregistreerd, vraagt zij of de wethouder erkent dat dat eerder ligt aan de tekortkoming in het meldsysteem dan aan de afwezigheid van discriminatie. Welke concrete stappen gaat het college zetten om de meldingsbereidheid te vergroten en ervoor te zorgen dat meldingen serieus genomen worden.

2130 Daarnaast wordt de inzet van mystery guests binnen VTH besproken als mogelijk vormmechanisme. Hoewel BIJ1 bij gebrek aan beter mystery guest voorstellen zeker steunt, is haar fractie kritisch over de effectiviteit van deze methode in de handhavingcontext. Het is een symptoombestrijdingsmiddel dat afleidt van de kern van het probleem en institutionele structuren en discriminatie in stand houdt. Het afwijzen van mystery guests mag niet leiden tot passiviteit. Er zijn krachtige structurele alternatieven nodig die daadwerkelijk iets veranderen. BIJ1 stelt daarom de volgende maatregelen voor:

2140 Een uitbreiding van de beoordelingsnormen. Discriminatie moet als primair/secundair en tertiair element van klachten worden geregistreerd. Zij vraagt of het college bereid is om de ordeningsnormen te herzien zo dat discriminatie altijd wordt meegenomen, ongeacht of dit niet het eerste punt is in de melding.

Zij pleit voor een toegankelijke klachtenprocedures, bijvoorbeeld met behulp van pierce portsystemen waarin ervaringsdeskundigen worden ingezet om slachtoffers van discriminatie te ondersteunen/begeleiden. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat klachtenprocedures toegankelijker worden?

Ten derde vraagt zij een data gestuurd onderzoek naar etnisch profileren, in de uitvoering van Control Alt Delete. Dat houdt in een onderzoek naar geografische

2150 spreiding van boetes en vergunningscontroles, het analyseren van systematische over-Control in bepaalde wijken, en onafhankelijke audits van VTH om discriminerende patronen bloot te leggen.

Tot slot pleit zij voor onafhankelijke monitoring. Een externe onafhankelijke commissie moet toezicht houden op de klachtenafhandeling. Dit wordt ook aanbevolen in het rapport van KIS. Zij vraagt of het college bereid is een onafhankelijke commissie op te zetten die structureel klachten en discriminatiepatronen binnen VTH monitort.

2160 Hoewel haar fractie begrijpt dat het belangrijk is om meldingen en signalen op te vangen over wat hier speelt, zou een officiële melding niet de enige manier moeten zijn waarop mensen die discriminatie ervaren serieus genomen worden. Het kan zeer belastend zijn om na een ervaring van discriminatie van iemand te verwachten dat de persoon ook nog een hele meldingsprocedure doorloopt. Daarom moet wat haar betreft de focus liggen op preventie. Zij adviseert het college samen te werken met MOVISIE. Of gebruik te maken van handreikingen die die organisatie aanbiedt. Discriminatie binnen VTH is wat haar betreft geen incident maar een systemisch probleem. Het vereist een fundamentele herziening van hoe de gemeente Utrecht haar ambtenaren opleidt, beleid vormgeeft en klachten registreert. Hoe wordt voorkomen dat herhaald discriminerend handelen binnen het ambtenarenapparaat zonder gevolgen blijft?

2170 Utrecht BIJ1 pleit daarom voor een radicale herziening van de controlemechanismen binnen VTH. Discriminatie moet wat haar betreft zichtbaar gemaakt worden. Institutioneel racisme moet erkend worden en het beleid moet structureel veranderen. Haar fractie roept het college op concrete stappen te zetten en institutioneel racisme bij de wortel aan te pakken.

De heer Kawak (PvdA) vluchtte acht jaar geleden vanuit Damascus naar Nederland. Na een periode in het AZC werd hij in Utrecht gehuisvest. Daarvoor is hij nog steeds dankbaar. Utrecht met haar stad en inwoners heeft hem een thuisgevoel gegeven; Utrecht heeft hem geholpen zijn leven weer op te bouwen. Hij is ervan overtuigd dat alles wat hij tot nu toe heeft kunnen bereiken, hij mede te danken heeft aan de stad Utrecht. Het is een eer voor hem om iets terug te kunnen doen voor de stad en de 2180 Utrechters. Daarom is hij met trots begonnen als commissielid voor de PvdA om zo zijn steentje te kunnen bijdragen.

Omdat hij uit de eerste hand weet hoe belangrijk het is om als gelijke behandeld te worden en gelijke kansen te krijgen, hecht hij veel waarde aan een eerlijke en inclusieve samenleving. Daarom is het onderwerp van vandaag "institutioneel racisme" een onderwerp dat iedereen aangaat en dat serieuze aandacht vraagt en concrete actie.

Institutioneel racisme is een fundamenteel probleem, dat niet alleen erkenning maar ook concrete actie vereist. Dat brengt hem op het eerste punt van vandaag:

2190 Hij ziet dat de gemeente niet wil inzetten op mystery guests. Zijn fractie is zoekende naar een alternatief. De hoofdvraag blijft toch.

Hij zorgt ervoor dat signalen van institutioneel racisme serieus worden genomen en dat structurele verbeteringen plaatsvinden binnen de organisatie. De nadruk van het college ligt op trainingen en bewustwording. Hij vindt dat een belangrijk onderdeel. Maar trainen alleen is geen oplossing voor het doorvoeren van structurele veranderingen. De focus lijkt te liggen op individueel trainingsaanbod.

Zijn tweede vraag is hoe ervoor te zorgen dat leren op het individuele niveau ook daadwerkelijk leidt tot cultuurveranderingen op organisatieniveau. De suggestie van de desbetreffende term in de memo lijkt zijn fractie daarbij interessant om toe te passen.

2200 In het verlengde van deze vraag, vraagt hij wat concreet veranderd is in het trainingsaanbod voor medewerkers nadat het onderzoek naar institutioneel racisme bekend was geworden. De meeste trainingen werden al geboden. Zo lijkt het. Maar wanneer de organisatie blijft doen wat zij altijd deed, verandert er niets. Tot slot brengt hij het belang van een transparante klachtenprocedure onder de aandacht. Die zorgt ervoor dat klachten en signalen de organisatie goed bereiken en dat ze daadwerkelijk leiden tot verbeteringen in training en beleid. Die cultuur zag hij nog niet terug in een technische sessie hierover.

Mevrouw Ramaker (VVD) onderschrijft dat als er niets verandert alles hetzelfde blijft. Waarop zou dan meer ingezet moeten worden als het gaat om opleidingen?

2210 **De heer Kawak** (PvdA) kan op die vraag op dit moment geen antwoord geven. Hij zal zich dan nog meer moeten verdiepen in dit onderwerp.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt gelijke behandeling van de inwoners door medewerkers door de gemeente belangrijk. Zoals BIJ1 gaat zij in op een mogelijke discussie tussen de handhaver en degenen die een boete krijgt voor fout parkeren, of voor afval op de verkeerde plek; de inwoner zegt dan dat het om discriminatie gaat. Dan kan het zijn dat de handhaver meldt dat de persoon het niet eens is met de boete, maar de klacht over discriminatie valt weg omdat het systeem niet dat ene punt kan registreren. De VVD vraagt zich af in hoeverre gelijke behandeling mogelijk is als een handhaver het gevoel van discriminatie kan wegschrijven; zij krijgt graag de reflectie van de wethouder.

2220 Uit de technische sessie kwam ook naar voren dat de klacht ook door VTH wordt afgehandeld na de beoordeling van de klacht van degene die de boete heeft ontvangen. Een collega oordeelt over het handelen van zijn collega. Dat kan de mogelijke cultuur afdekken en vergroten. Zij vraagt of de wethouder erkent dat gelijke behandeling van de inwoners meer gebaat is bij het laten beoordelen van een klacht of melding buiten de afdeling VTH.

2230 De VVD trekt de meerwaarde van bewustwordingstrainingen onder de noemer Inclusie en Diversiteit in twijfel, helemaal na wat er is gebeurd bij de veegdienst. Waarom zoveel geld investeren in inclusieprogramma's wanneer dat niet helpt? Waarom er niet mee stoppen?

De heer Ait Daoua (D66) merkt op dat discriminatie en racisme altijd onacceptabel zijn, bewust of onbewust en zeker wanneer het gaat om inwoners die ongelijk worden behandeld. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om discriminatie en racisme aan te pakken.

2240 Wat hem betreft zijn mystery guests niet het juiste mechanisme. Het is juridisch ingewikkeld. Het is ook maar de vraag of dit een effectief middel is. Zijn fractie denkt aan een alternatief: de meeloop observant. Dat zijn experts die met handhavers meelopen en observeren, adviseren en feedback geven op het professioneel handelen. Niet om te bestraffen. Maar om te verbeteren. Niet uit wantrouwen maar vanuit vertrouwen. Zo worden handhavers geholpen nog beter om te gaan met lastige situaties en mogelijk onbewuste vooroordelen. Hij vraagt naar de visie van het college hierop; deze observanten in te zetten bij trainingen, intervisies en hen mee te

laten lopen. Dan gaat het niet alleen om een controlemechanisme, maar ook een manier om de medewerkers bij VTH te ondersteunen.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) vraagt of D66 mogelijk denkt dat de handhaver ander gedrag gaat vertonen op het moment waarop een persoon met hem meeloopt.

2250 **De heer Ait Daoua** (D66) houdt dat voor mogelijk voor een moment, maar als een dergelijk observant een langere tijd meeloopt met een handhaver, is dat lastiger. Zeker wanneer het gaat om onbewuste vooroordelen. Een observant kan een handhaver daarvan bewust maken.

De heer Simşek (DENK) ondersteunt graag alles wat kan helpen. Krijgen alle handhavers een dergelijke meeloop observant? Of vindt roulatie plaats? Bij dat laatste vraagt hij zich af of het risico bestaat dat bij roulatie de handhaver een tijdje ander gedrag vertoont. Hij vraagt hoe D66 dit voor zich ziet.

2260 **De heer Ait Daoua** (D66) had al gezegd dat dit vanuit vertrouwen gaat er niet vanuit wantrouwen. Rouleren lijkt hem het meest realistisch. De observant is er alleen voor bedoeld de handhaver te helpen en ook om te groeien en dingen te herkennen die eerder onbewust meespeelden.

De heer Simşek (DENK) merkt op dat het gaat om tijdelijk meelopen bij roulatie. Hij vraagt of D66 er vanuit gaat dat er alleen sprake is van onbewuste vooroordelen en geen hardnekkig institutioneel racisme.

De heer Ait Daoua (D66) antwoordt dat het niet tijdelijk is. Hij denkt aan structureel. Wat hem betreft zal eerst in een pilot worden nagegaan of het effectief en werkbaar is. Hij denkt niet dat er capaciteit voor is om iedere handhaver zijn eigen meeloop-observant te geven.

2270 **De heer Simşek** (DENK) vraagt of D66 erkent dat in Nederland echt een probleem is met hardnekkig institutioneel racisme. Dat in Utrecht niet alleen sprake is van onbewuste vooroordelen. Dat Utrecht daarvan mogelijk niet gevrijwaard is en dat daar ook serieus naar gekeken moet worden.

De heer Ait Daoua (D66) bevestigt dat hij dat niet ontkent.

2280 **Mevrouw Barelds** (CDA) vindt dit een belangrijk onderwerp. Wat haar betreft moet iedere inwoner van Utrecht erop kunnen vertrouwen dat de handhaving eerlijk en objectief plaatsvindt. Het recht op veiligheid is voorwaardelijk voor vrijheid. Rechtvaardigheid is voorwaardelijk voor gelijkwaardigheid. Daarom vindt zij het goed dat er aan de slag gegaan is met de uitkomsten van het onderzoek institutioneel racisme in de gemeente Utrecht. Haar fractie heeft gemerkt in de gesprekken met VTH dat aan de slag gegaan is met de uitkomsten van het onderzoek. Dat schept vertrouwen. Ook kan zij de uitkomsten van de verkenning van de inzet van mystery guests en de alternatieven goed volgen. De inzet van mystery guest is duidelijk niet werkbaar; dat lag voor haar fractie al voor de hand.

2290 Om hetzelfde doel te bereiken van mystery guests stelt haar fractie voor om periodiek te werken met focusgroepen zoals werd voorgesteld als alternatief. In zichzelf zal dat ook de functie hebben van een controlemiddel. Tevens ziet haar fractie heil in periodieke Vignette-studies om inzicht te krijgen in de gedragsintenties van de professionals. Zij zou daar graag de uitkomsten van de focusgroepen willen terugzien. Ze krijgt graag een toezegging van de wethouder op beide initiatieven.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) somt de vele maatregelen op die VTH in de afgelopen twee jaar heeft doorgevoerd op het gebied van diversiteit en inclusie. Dit naast alle diversiteitsnormen die al bestaan bij het creëren van een divers personeels-

bestand. Hij vindt het goed dat aandacht wordt besteed aan diversiteit en inclusie; maar wat momenteel gedaan wordt, vindt zijn fractie ook goed.

Hij haakte aan de doorgaande discussie over mystery guests. Als het aan UtrechtNu! ligt, laat het gemeentebestuur die discussie voorgoed rusten. In de recente technische sessie waarin de nota Controlerende Mechanismen VTH uitvoerig werd toegelicht, werd helder geconcludeerd dat de inzet van mystery guests geen goed idee is. De dynamiek van het werkveld maakt het lastig om via mystery guests vast te stellen of een handhaver burgers aanspreekt op hun gedrag of zich laat leiden door niet relevante uiterlijke kenmerken. Om een vergelijkbare situatie te creëren, zou het noodzakelijk zijn om de omstandigheden volledig in scène te zetten; dat houdt in dat de mystery guest zelf een overtreding of strafbaar feit zou moeten plegen om het handelen van de handhaver te kunnen beoordelen. Dat lijkt zijn fractie niet alleen een ongewenste situatie, maar ook een onnodige belasting op de capaciteit van handhaving. De context waarbinnen VTH opereert is zijns inziens te complex voor deze methodiek en de praktijk is simpelweg te dynamisch om door een acteur nagebootst te worden. Zoals in de notitie geconcludeerd werd, wegen de kosten niet op tegen de zeer twijfelachtige baten.

Dat gezegd hebbende, zitten zijn fractie nog iets bijzonder dwars naast de capaciteitsproblemen, de torenhoge kosten en de onmogelijk te bereiken resultaten. Dat is de relatie van wantrouwen die gecreëerd wordt en aangewakkerd met ambtenaren wiens primaire doel is de veiligheid van de inwoners te waarborgen. Hij legt de vraag voor welke boodschap de gemeente uitzendt wanneer de gemeente alles op alles wil gaan zetten om racisme aan te tonen bij haar eigen personeel. Hij is ervan overtuigd dat wie zoekt uiteindelijk zal vinden.

UtrechtNu! vindt het ook belangrijk dat aandacht wordt besteed aan diversiteit, in het bijzonder in de context van het werkveld van VTH. Wat hem betreft is genoeg genoeg en goed goed. Hij adviseert het college die maatregelen niet te treffen waar geen aanleiding is om dit soort buitensporige maatregelen te treffen.

De heer Simşek (DENK) vraagt of hij goed heeft gehoord dat er geen aanleiding zou zijn om institutioneel racisme te onderzoeken.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) antwoordt bevestigend. Er zijn geen feiten vastgesteld van institutioneel racisme. Het gaat vaak om beleving. Er is wel aanleiding om aandacht te besteden aan diversiteitstraining, et cetera.

De heer Simşek (DENK) vindt de conclusie van de heer Semenzato interessant.

Hij las in het rapport van een paar jaar geleden dat door de aard van het onderzoek naar institutioneel racisme bij VTH, institutioneel racisme niet vast te stellen was.

Maar dat er wel degelijk risico's en signalen waren van institutioneel racisme. Hij vraagt wanneer die signalen er zijn, of dat voor UtrechtNu! alsnog geen reden is om daar onderzoek naar te doen.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) vindt dat een andere discussie. Dit bevestigt zijn conclusie dat niet is vastgesteld dat er sprake is van institutioneel racisme. Naar zijn mening is na het rapport ook voldoende geïnvesteerd is in diversiteit en inclusie, trainingen, workshops, et cetera. Hij vindt de aanwijzingen absoluut niet voldoende om aan mystery guests te beginnen.

De heer Simşek (DENK) vindt mystery guests een discussie apart over of dit het geschikte instrument is. De heer Semenzato suggereert wat hem betreft dat hij en zijn partij überhaupt van mening zijn dat daar geen onderzoek naar gedaan hoeft te worden. Hij vraagt of UtrechtNu! bij andere signalen over andere misdrijven geneigd is om de signalen te negeren en het te laten voor wat het is.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) antwoordt dat dat niet de houding is van zijn fractie. Hij heeft gezegd dat het goed is om aandacht te besteden aan diversiteit en inclusie tot op bepaalde hoogte. Maar met wat nu wordt gedaan het wel een keertje goed is. Wat hem betreft hoeven geen verdere vergaande maatregelen genomen te worden. Hij heeft zich vooral gericht op mystery guests; hij vindt de inzet daarvan verwerpelijk.

2350 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) is voorstander van mystery guests. Hij vraagt of UtrechtNu! ziet dat alles wat genoemd is vanuit het interne georganiseerd is en dat bij mystery guests het interessant is om van buiten naar binnen te kijken en dat dat van toegevoegde waarde kan zijn.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) erkent dat niet. Hij bevestigt dat er een blik van buiten naar binnen geworpen kan worden. Zijn fractie denkt dat mystery guest in de vorm van en in de context van VTH een verwerpelijk middel is. Hij herhaalt zijn argument over de onmogelijkheid van het nabootsen van de context op zo'n manier dat steeds hetzelfde zal gebeuren. Hij kan dit niet vergelijken met het binnenlopen bij de supermarkt in een onderzoek naar alcohol en leeftijd. Hij herhaalt zijn standpunt ter zake van mystery guests bij VTH.

2360 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) merkt op dat er ook andere werkvelden zijn geweest waar mytery guests wel zijn vruchten heeft afgeworpen. Hij vraagt of UtrechtNu! Een dergelijke kans wil mislopen.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) houdt het voor mogelijk dat dit voor andere werkvelden werkt en voor andere situaties. Hij is ervan overtuigd dat het niet werkt voor VTH.

2370 **De heer Van Bommel** (Partij voor de Dieren) sluit zich aan bij de inbreng van BIJ1. Hij roept de wethouder op de adviezen die gegeven zijn op de voorafgaande technische sessie over preventie zich ter harte te nemen. Movisie sprak zich uit over dat trainingen vooral een aanvullend instrument moet zijn en dat draagvlak gecreëerd moet worden voor trainingen door het goed vormgeven van een organisatie. Zijn fractie is ook benieuwd hoe de wethouder aankijkt tegen de monitoroptie van Control Alt Delete waarbij geografisch gekeken wordt naar spreiding van boetes.

Mevrouw Usmany (Student & Starter) vindt dat discriminatie een belangrijk onderwerp is. Wat haar fractie betreft, verdient iedereen gelijke behandeling. Daarom vindt zij het goed om vandaag hier bij stil te staan.

2380 Zij dankt het college voor de verkenning waarin de activiteiten zijn geïnventariseerd binnen VTH op dit gebied, waaronder trainingen voor leidinggevenden en voor alle handhavers. Haar fractie waardeert die inzet.

Tegelijkertijd blijft het de vraag of deze activiteiten voldoende toereikend zijn. In de verkenning is ook te lezen dat het college zorgen heeft over de effectiviteit van de inzet van mystery guests binnen het specifieke werkveld van VTH. Zij begrijpt die zorgen.

2390 Haar fractie vindt het goed dat gekeken wordt naar alternatieve methoden en de ontwikkeling of aanscherping daarvan, zoals een interne toezichtcommissie of transparantie over beleid en procedures. Daarbij vindt zij het belangrijk om de effectiviteit van deze maatregelen te toetsen. Haar fractie vraagt het college daarom de raad actief mee te nemen in het proces en door middel van een raadsbrief de raad te informeren over de voortgang en de effectiviteit.

De voorzitter schorst de vergadering tot 16.18 uur en zij hervat de vergadering voor de beantwoording.

Wethouder Streefland loopt in haar beantwoording de inbreng van de fracties bij langs.

2400 GroenLinks pleitte voor de vergroting van de transparantie in de kostenafhandeling. Dat was een onderdeel van de technische sessie. Meerdere stelden hierover vragen. Het college biedt jaarlijks de klachtenrapportage aan, aan de raad. Daarin legt het college verantwoording af: hoeveel klachten, waarover ze gaan en het oordeel over de klacht. Bij de behandeling van de klacht wordt gestuurd op het op de hoogte houden van de klager door de klachtenbehandelaar van de stad, van het proces. Dat proces is ook vermeld in de ontvangstbevestiging. De stappen die de klachtenbehandelaar volgt, komen uit de wet.

Mevrouw Ramaker (VVD) had ook gekeken op de website naar de klachtenafhandeling. Het viel haar op dat die informatie niet vrij actueel was.

2410 **Wethouder Streefland** voelt zich hiermee overvraagd. Dit is een jaarlijkse cyclus. Zij zal nagaan hoe het ermee staat. Er is een jaarlijkse voortgangsrapportage op het programma diversiteit en inclusie. Dan zal de informatie aangevuld worden tot waar dat mogelijk is en op het niveau waarop dat gewenst is.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) doet de suggestie dit mee te nemen in een bredere voortgangsrapportage om na te gaan op welke andere plekken in de gemeentelijke organisatie ook met profilering gewerkt wordt en dat mee te nemen.

Wethouder Streefland zet uiteen dat de voortgangsrapportage Diversiteit en Inclusie in ieder geval over het totaal gaat. Ook de discriminatietoets gaat over het totaal van de organisatie.

2420 DENK en ook andere partijen zijn uitgebreid ingegaan op mystery guests. De wethouder noemt in dit verband de technische sessie en de expertcommissie. Het debat geeft inzicht in hoe moeilijk het is en hoe het soms ook anders is als het gaat om de stage en de woningmarkt. Hier gaat het ook om juridische onderbouwing. De werkwijze is uitgebreid besproken. De wethouder heeft de oproep gehoord.

DENK stipte het zero tolerancebeleid aan en de uitvoering daarvan binnen de gemeente; daarin zit ook de vraag naar hoe te normeren en de straf op discriminatie. In de gedragscode zijn de volgende aanscherpingen gedaan:

Discriminatie kan leiden tot ontslag. Dat is meer expliciet gemaakt. Als discriminatie bewezen is, is dat reden tot ontslag. Daarover zijn eerder al gesprekken gevoerd. Dit is top of mind.

2430 Diverse vormen van ongewenst gedrag zijn concreet uitgeschreven, zoals discriminatie. Voorbeelden uit de praktijk zijn toegevoegd. Een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven waar een medewerker terecht kan wanneer die medewerker te maken krijgt met ongewenst gedrag, met discriminatie, en wanneer dit gezien wordt in de omgeving. Voor leidinggevenden is ondersteuning en training beschikbaar. Wat het betekent voor de rol van de leidinggevenden is ook opgenomen.

Naast het aanpassen van de gedragscode is een centraal meldpunt ingericht waar medewerkers discriminatie melden wanneer zij die (hebben) ervaren of waar zij getuige zijn van discriminatie.

2440 Het racismeregister betreft het integriteitbeleid van de organisatie. Bij indiensttreding van een nieuwe medewerker is standaard een recente verklaring omtrent het gedrag vereist. Over hoe daarmee om te gaan zijn gesprekken, zeker ook met DENK. In sommige gevallen zou soepeler opgetreden kunnen worden omdat sprake is van

herstel. In andere gevallen is er de wens het niet zo strikt te zien. Bij bepaalde hoog risico functies kan een intensieve screening van toepassing zijn, uitsluitend als geen VOG door de Dienst justitie wordt afgegeven, bijvoorbeeld als gevolg van bewezen strafbare feiten. Dan kan het ertoe leiden dat indiensttreding niet plaatsvindt. Bijvoorbeeld wanneer sprake is van bewezen discriminatie.

Het melden van discriminatie op de werkvloer verplichten, was de volgende vraag van DENK. Leidinggevenden moeten meldingen altijd doorzetten naar het meldpunt ook dat is aangescherpt; het is aan de medewerker zelf om iets al of niet te melden. Het zou juist onveilig worden wanneer medewerkers verplicht daartoe gedwongen zouden worden. Dat is de andere kant.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat het op dit moment zo is dat leidinggevenden meldingen van discriminatie moeten doorspelen. Hij vraagt of dat doorspelen dan ook naar het onafhankelijk meldpunt gaat, of naar Artikel 1 Midden Nederland. Hij vraagt daarop nadere toelichting.

Wethouder Streefland merkt op dat de gemeente het interne meldpunt integriteit heeft. Na een melding gaat het hele protocol in werking, met onderzoeken. Artikel 1 Midden Nederland zou dat onderzoek kunnen doen. Dat protocol wordt dan gevolgd. De verplichting dat de leidinggevenden het moet melden is een belangrijke. Daarmee wordt het zichtbaar gemaakt. Daarna wordt bepaald welke onderzoeken daarbij gedaan zullen worden.

BIJ1 sprak over de registratie van klachten over discriminatie. In de technische sessie is hierover gesproken: hoe is discriminatie beter zichtbaar te maken? Na de klachtenafhandeling wordt de klacht weggedaan en is niet meer te zien dat het ging om discriminatie. Daarover gaat de inbreng van BIJ1. Het college onderzoekt of het mogelijk is het onderwerp te laten staan na afhandeling.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt het belangrijk dat dit onderwerp niet onder het tapijt wordt geschoven. **Wethouder Streefland** merkt op dat buiten kijf staat dat het college dit wil. Zij is om die reden ook ingegaan op hoe het werkt. Zij heeft aangegeven wat aangepast is of wordt.

In het kader van de vergroting van de meldingsbereidheid zet de wethouder uiteen dat op dit moment klachten kunnen worden ingediend via de website, telefonisch en per post. Gewerkt wordt aan een gebruiksvriendelijker klachtenformulier in samenwerking met Wijkbureaus en met Artikel 1 Midden Nederland. Het college probeert drempels om klachten in te dienen te verlagen.

Gevraagd is of het college het onderzoek kan uitvoeren zoals Control Alt Delete doet. De wethouder verwijst naar de uitwisseling in de Raadsinformatiebijeenkomst en in de technische sessie. Het college beschikt over de Gebiedsgerichte Aanpak zoals die goedgekeurd is door de raad. Door die Gebiedsgerichte Aanpak kan het zijn dat in bepaalde wijken meer aandacht is voor wat daar vaak plaatsvindt. Dan gaat het over de meldingen die daar gedaan worden. Dan gaat het niet over de mensen. Wanneer de gemeente boetes uitdeelt voor te hard rijden, ziet de gemeente een kenteken en niet de persoon. Dat heeft alles te maken met hotspot locaties. Daar wordt dan meer beboet en dan kan het zijn dat dat boetes op die locaties meer naar boven komen. De echte oplossing zit op alle wijken, egalitair gemengd, overal hetzelfde. Dat is voor de lange adem.

Mevrouw Beekmans (BIJ1) vraagt of de wethouder het met haar eens is dat daar waar meer gezocht wordt meer gevonden wordt.

Wethouder Streefland licht toe dat in dit geval het een besluit van de raad was om in bepaalde wijken waar veel meer issues waren, meer aanwezig te zijn. Dan ziet de gemeente ook meer.

Ze dankt de PvdA voor de indrukwekkende maidenspeech. Het college neemt signalen van discriminatie zeer serieus. Het is cruciaal dit te blijven doen, juist in een samenleving waar steeds vaker mensen tegenover elkaar komen te staan.

De vraag is gesteld hoe dit leidt tot cultuurverandering; tot haar geluk geeft de gemeente Utrecht niet alleen trainingen. Het college hanteert het onderwijsmodel 702010. 70 is *op de werkvloer*. Bij VTH werken diverse teams. De teams lijken zelden op elkaar. Daarbij is sprake van intervisie en het gezamenlijk naar buiten treden, leren, volgen van trainingen; de wethouder benadrukt dat dat enorm werkt.

Daarnaast is er sprake van normstelling, cultuur, intervisie en begeleiding. Ook gaan soms observanten mee met handhavers. De wethouder noemt in dit verband de regels die gehanteerd worden. Zij merkt op dat de uitslag van het medewerkerstevredenheidsonderzoek is toegenomen. Te zien is dat er rust in de tent komt. Dat wil nog niet zeggen dat het nu klaar is.

De trainingen zijn een aanbod via Diversiteit en Inclusie. Er zijn ook veel verplichte trainingen. Bijvoorbeeld over micro agressie op de werkvloer en ook buiten.

Aandacht is er voor inclusief leiderschap. Die is verplicht voor leidinggevend. Uitwisseling van bijeenkomsten. Bewustwordingscampagnes. Faciliteren en versterken van medewerkersnetwerken. Hierover schrijft het college in de voortgangsrapportage. Zij noemt tenslotte nog de onboarding training van nieuwe medewerkers, en leidinggevend. Dat werd een vast programma.

Hoe ervoor te zorgen dat de ontwikkeling blijvend is; de wethouder noemt in dit verband de visie op leren en ontwikkelen binnen de organisatie. Dat is nooit af. Er is altijd weer nieuwe dynamiek in de samenleving dus ook in de organisatie. Ze noemt als voorbeeld het nieuwe toetsingskader van het college voor de Rechten van de Mens. Het college is daarin geïnteresseerd; wat is daaraan te doen?

Richting de VVD zet de wethouder uiteen dat de klachtenafhandeling technisch wordt aangepast. Ook zal gekeken worden of de afhandeling binnen het team of juist buiten het team geplaatst moet worden. De wethouder is geen voorstander van plaatsing van de afhandeling buiten de organisatie. Van belang is dat de organisatie ervan leert. Het gaat ook over het herstel van de relatie met de melder. Het college kijkt of die afhandeling elders in de organisatie geplaatst kan worden met het vier ogen principe.

Mevrouw Ramaker (VVD) wil benadrukken dat dit binnen de organisatie geplaatst kan worden, buiten de afdeling en niet buiten de organisatie. Zij vraagt wanneer de wethouder denkt dat dit ingevoerd gaat worden.

Wethouder Streefland kan dat nu nog niet helemaal beoordelen. Het college is er wel al mee bezig. Het college heeft ook de expertcommissie gevraagd hierover mee te denken. Over de ophanging ervan wordt goed nagedacht. De wethouder denkt aan de voortgangsrapportage voor het geven van uitsluitel hierover in september/oktober.

Richting D66 bevestigt de wethouder dat het principe van de meeloop-observant al wordt toegepast. Dit is niet standaard voor iedereen en niet evenveel voor iedereen. Dit hoort vaak bij verschillende opleidingen en trainingen. En er zijn trainingen van Artikel 1 of andere en die gaan dan mee naar buiten.

Het CDA sprak over periodiek werken met focusgroepen; focusgroepen is een onderzoeksmethode. Er wordt gebruik gemaakt van intervisiebijeenkomsten waar beide groepen en de teams bij elkaar komen. Dat zou te zien zijn als een focusgroep. De wethouder kon uit de bijdrage niet heel erg scherp krijgen wat nog meer de bedoeling is. Zij kan zich voorstellen daarover nog even contact te hebben met het CDA om na te gaan wat het college daarvan kan leren en wat het college daaraan kan toevoegen. Wanneer het totaal iets nieuws is moet gekeken worden naar de aard van dat nieuwe. Zij zet liever haar geld in op het doen en het verbeteren van de normen, van de cultuur, et cetera dan op een focusgroep waarbij het niet duidelijk is of het tot verbetering leidt.

Mevrouw Barelds (CDA) verduidelijkt zichzelf. Haar inbreng was een alternatief voor de mystery guests. Dan gaat het erom hoe in aanraking te komen met de mensen die zich gediscrimineerd voelen en hen uit te nodigen voor een intervisie.

Wethouder Streefland begrijpt deze intentie. De vraag is hoe zo iets te kunnen toevoegen. Dat hangt ook samen met of mensen daarover willen doorspreken. Dat zou bij een focusgroep een leerelement kunnen zijn. De wethouder zal dit onderzoeken.

Onbeantwoorde vragen?

Mevrouw Barelds (CDA) had twee initiatieven genoemd Focusgroepen en Vignetstudie.

Wethouder Streefland zal zich ook verdiepen in de Vignetstudie.

Mevrouw Barelds (CDA) merkt op dat dit is genoemd als optie in de notitie die is meegezonden naar de raad. Zij las dit als vergelijkbaar met een theorie verkeers-examen. Te zien is dan welke keuzes werknemers maken. Daaruit is wijzer te worden.

Wethouder Streefland kan nu niet beoordelen of dit al gebeurt in verschillende trainingen. Zij zal dat moeten uitzoeken en nagaan wat daaraan te doen is.

Mevrouw Ramaker (VVD) benadrukt het van belang te vinden dat de inwoners weten hoe de gemeente het doet; zij vraagt de informatie op de website te actualiseren. Actueler dan 2022.

Wethouder Streefland neemt daarvan nota.

Mevrouw Beekmans (BIJ1) had gevraagd of het college bereid is een onafhankelijke commissie op te zetten die structureel de klachten over discriminatie binnen VTH monitoort.

Wethouder Streefland antwoordt ontkennend. Het college beschikt over een onafhankelijke expertcommissie die het college goed helpt op het gebied van diversiteit en inclusie en zeker op het gebied van VTH en ook voor toekomstige andere afdelingen. Voor het college is het belangrijk dat er een centrale klachtenafhandeling is; dat staat er ver vanaf. Het college heeft de melding, werkt nauw samen met Artikel 1 Midden Nederland, beschikt over interne en externe vertrouwenspersonen. Zij vindt het belangrijk voor klachtenafhandeling om learning on the job te herstellen; dat zegt zij zeker toe. Maar helemaal buiten de organisatie plaatsen doet zij niet. Dat heeft te maken met de informatie die de organisatie moet terugkrijgen van de casus.

De voorzitter legt de vraag voor of de agenderende fracties hebben bereikt wat zij wilden bereiken en of zij dit onderwerp willen doorgeleiden naar de raad. De raad van aankomende week zit overvol. Het DB zal bepalen welke onderwerpen opgeno-

men zullen worden in de agenda. Wanneer er behoefte is dit met prioriteit te agenderen, vraagt zij de partijen dit goed te onderbouwen.

De heer Simsek (DENK) wil dit doorgeleiden naar de raad. Dat kan wat hem betreft de raad zijn die volgt op de aanstaande raad.

Mevrouw Beekmans (BIJ1) is het daarmee eens.

2590

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt met de B-status doorgaat naar de raad die volgt op de aanstaande raad. Zij stelt voor dit onderwerp te agenderen voor 15 minuten. Zij ziet de agendering tegemoet.

Zij sluit de vergadering om 16.49 uur.

TOEZEGGINGENLIJST

2600 Naar aanleiding van agendapunt 8: Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling zegt de burgemeester toe:

- Begin Q4 2025 informeert het college de raad over hoe de jaarwisseling dit jaar wordt aangepakt. Er wordt dit jaar nagedacht over andere manieren van communicatie over het vuurwerkverbod. Het college informeert de raad hierover in deze brief.

Naar aanleiding van agendapunt 8: Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling zegt de wethouder Ooster toe:

2610

- Het college komt in Q1 2026 met een brief over de inrichting van een mogelijk nieuw burgerberaad, dus over de eventuele besparing van kosten in relatie tot onderwerpen die je zou kunnen kiezen.
- Het college informeert de raad voorafgaand aan de Voorjaarsnota over de financiering van de komende jaarwisseling en mogelijk langjariger.
- Als het college aan de slag gaat met een nieuw burgerberaad dan informeert zij de raad en gaat ze in op o.a. de tijd en duur van het traject en de mogelijkheid om te overleggen. Ook komt ze terug op vergoedingen (Q1 2026).

2620

Naar aanleiding van agendapunt 11 Controlerende mechanismen VTH zegt wethouder streefland toe:

2630

- Het college onderzoekt hoe het toetsingskader risicoprofilering van het College voor de Rechten van de Mens kan worden geïmplementeerd in de organisatie bij de toepassing van risicoprofilering. In de jaarlijkse voortgangsrapportage van het programma Diversiteit en inclusie rapporteert het college de raad hierover (begin Q4 2025)
- T.a.v. aanscherping van klachtafhandeling onderzoekt het college of het deel op een boete over discriminatie zichtbaar kan blijven staan, dus naast het deel waarop staat voor welk feit de boete is uitgeschreven en buiten het eigen organisatieonderdeel maar wel bij een ander. Het college komt hier in de voortgangsrapportage (begin Q4 2025) op terug en komt ook terug op de vignetstudie en focusgroepen.

2640